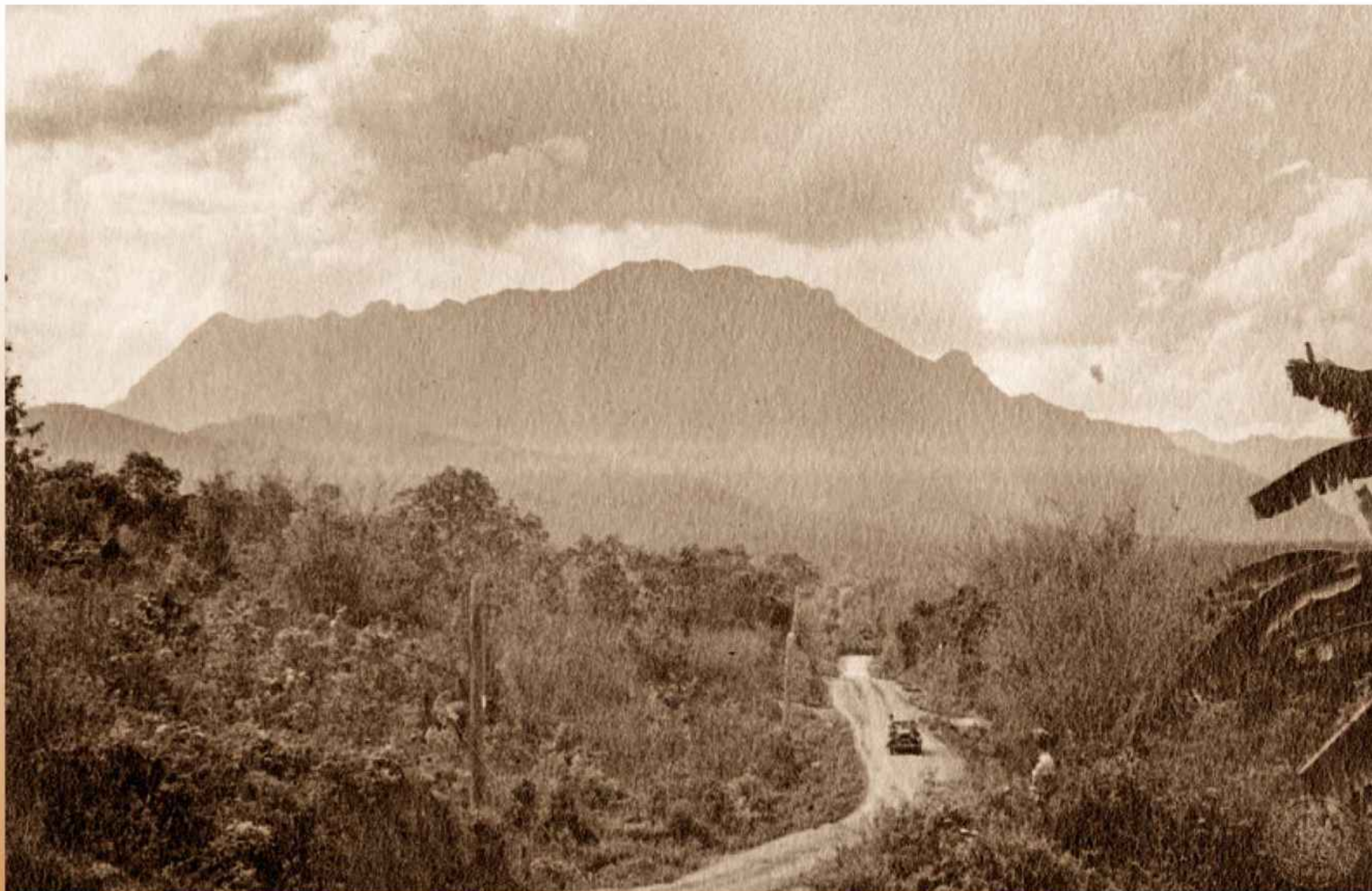

การสร้างทางหลวง
สายต่างๆในอดีต

HIGHWAYS PHOTO ALBUM
IN THE PAST
PROJECT HISTORY

ทางหลวงแผ่นดินสายเชียงใหม่-เชียงใหม่-ฝาง

เบื้องหลังคือดอยเชียงใหม่ อำเภอเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2480

ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 107 (ถนนโชตนา)
ChiangMai-Chiang Dao -Fang
National Highway, presently National Highway
No.107, Chotana Road,
April 22,1937.

Looming in the background was Doi Chiang Dao

Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

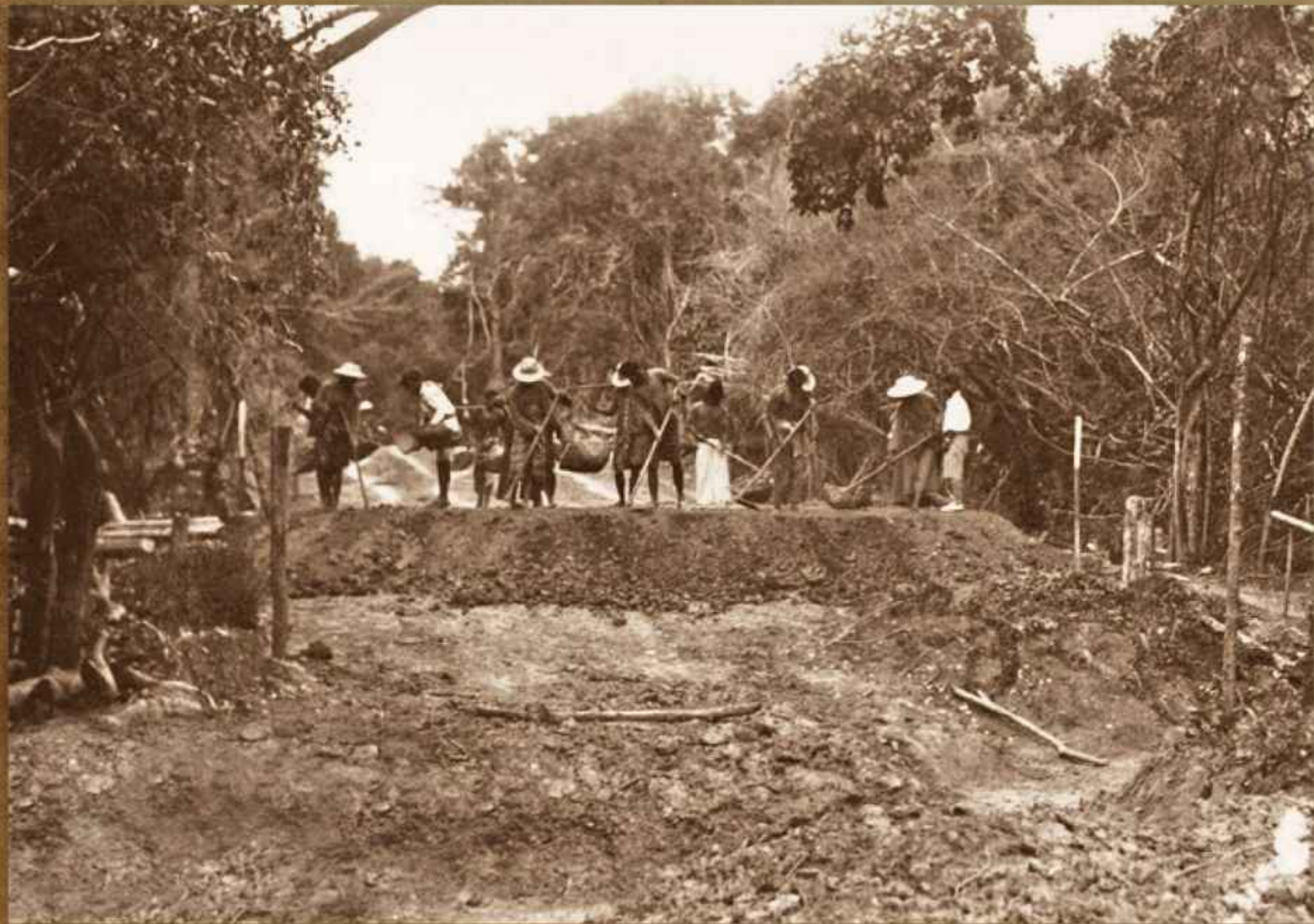

การถากถางป่าตามแนวเส้นทางที่จะสร้างถนนสายหัวหิน-แก่งดินสอ
ในพื้นที่ตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี พ.ศ. 2476

The forest clearing along the construction of Hua Hin Kaeng Dinso Road in the vicinity of
Tambon Thap Tai, Amphoe Hua Hin, Prachuap Khiri Khan in 1933

Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

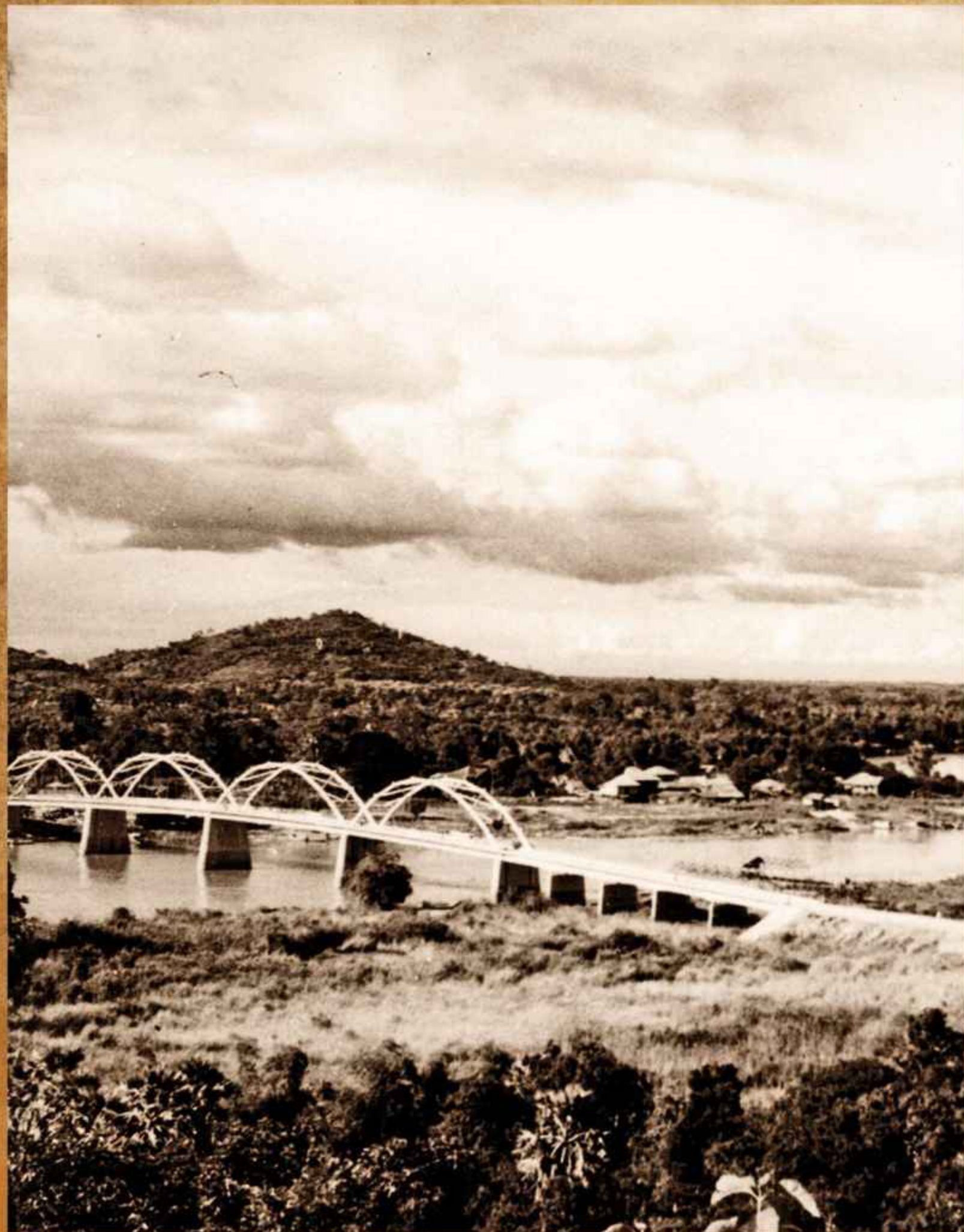

งานถมดินปรับพื้นถนนตามแนวเส้นทางที่จะสร้างถนนสายหัวหิน-แก่งดินสอ ในพื้นที่ตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี พ.ศ. 2476

*The forest clearing along the construction of Hua Hin Kaeng Dinso Road in the vicinity of
Tambon Thap Tai, Amphoe Hua Hin, Prachuap Khiri Khan in 1933*

Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

สะพานเดชาติวงศ์ แม่น้ำเจ้าพระยา จ.นครสวรรค์ ปี 2493
Dechatiwong Bridge ,Nakhonsawan ,Chao Phraya River in 1950

Credit : Thongchai Likhitphonsawan

การสร้างทางหลวงสายนครลำปาง-เชียงราย ปี พ.ศ. 2459 (ตอนห้วยแม่ไหล จังหวัดนครลำปาง)
Construction of Lampang- Chiang Rai road in 1916 (Huai Mae Lai ,Nakhon Lampang province)
Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

เจ้าพระยาวงษานุประพัทธ์ (หม่อมราชวงศ์สท้าน สนิทวงศ์) เสนาบดีกระทรวงคมนาคม เดินทางมาตรวจราชการการสร้างทางหลวง
สายนครลำปาง-เชียงใหม่ เมื่อ ปี พ.ศ. 2459 (ตอนประตูผาจังหวัดลำปาง)
Chao Phraya Wongsanupraphat (MR. Sathan Sanitwong) Minister of Communications wearing a hat on horseback
leading the inspection tour of Lampang - Chiang Rai road in 1916 (The new Lampang-Chiang Rai road at Pratu Pha , Lampang province
Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

การสร้างทางหลวงสายนครลำปาง-เชียงใหม่
เมื่อ ปี พ.ศ. 2459 “ถนนสายลำปาง - เชียงราย
ตอนจำมุมในเขตรันครลำปาง”
คือพื้นที่ในตำบลบ้านดง อำเภอแม่เมาะ
จังหวัดลำปางในปัจจุบัน

Lampang - Chiang Rai road in 1916

*The Lampang-Chiang Rai road at ChamNgum,
Lampang province, Cham Ngum or Cham Ngun is an
area in Tambon Ban Dong ,amphoe Mae Mo, Lampang*

Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

การสร้างทางหลวงสายนครลำปาง-เชียงใหม่ เมื่อ ปี พ.ศ. 2459

“ถนนสายลำปาง - เชียงราย ตอนริมประตูผาในเขตรันครลำปาง”

Lampang - Chiang Rai road in 1916 The Lampang-Chiang Rai road
at Pratu Pha, Lampang province

Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

การสร้างทางหลวงสายนครลำปาง-เชียงใหม่ เมื่อ ปี พ.ศ. 2459

“ถนนสายลำปาง - เชียงราย ตอนดอยพาม้าในเขตรันครลำปาง”

Lampang - Chiang Rai road in 1916 The Lampang-Chiang Rai road
at Doi Pha Ma, Lampang rovince

Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

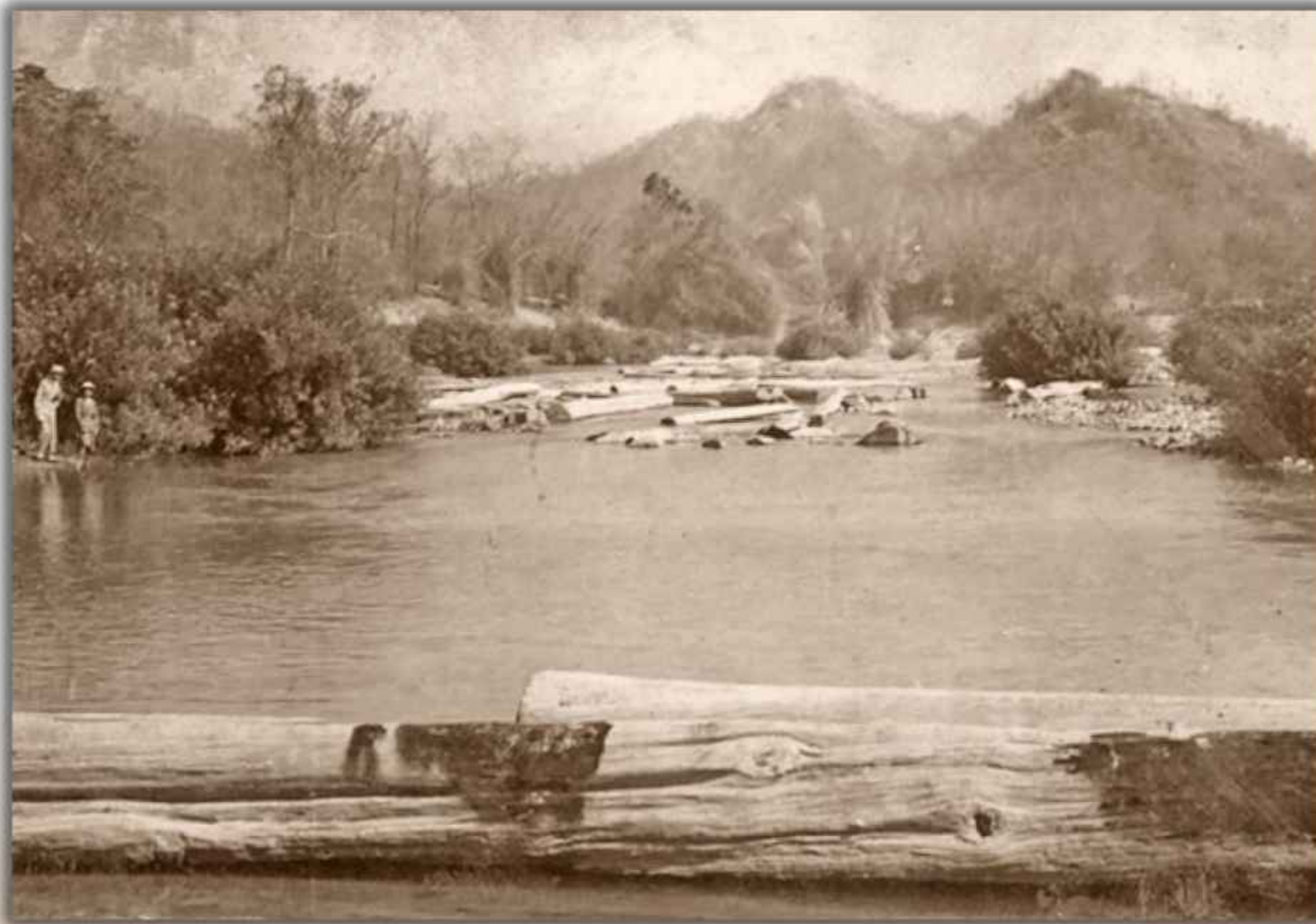

การเดินทางสำรวจแนวทางหลวงแผ่นดิน ระหว่างอำเภอเกาะคา- อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
วันที่ 6-9 มีนาคม ปี 2479
ปัจจุบันคือส่วนหนึ่งของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 ถนนพหลโยธิน ช่วงเกาะคา- เถิน
The highway survey in the area between amphoe Ko Kha to amphoe Thoen, Lampang
which was conducted during March 6-9, 1936
The highway is now a part of National Highway No 1 from Ko Kha to Thoen
Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

การรวานเกวียนของคณะสำรวจแนวทางหลวงแผ่นดิน ระหว่างตัวอำเภอลี่ ถึงบ้านปาง อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน
วันที่ 14-15 มีนาคม ปี 2479 ปัจจุบันคือส่วนหนึ่งของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 106 ช่วงลี่-บ้านโฮ้ง
Bullock carts in the highway survey in the area between amphoe Li and Ban Pang ,
Lamphun which was conducted during March 14-15, 1936
The highway is now a part of National Highway No 106 from Li to Ban Hong Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

การเดินทางสำรวจแนวทางหลวงแผ่นดิน ระหว่างอำเภอเกาะคา- อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
วันที่ 6-9 มีนาคม ปี 2479

ปัจจุบันคือส่วนหนึ่งของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1
ถนนพหลโยธิน ช่วงเกาะคา- เถิน

The highway survey in the area between amphoe Ko Kha to amphoe Thoen,Lampang which
was conducted during March 6-9,1936

The highway is now a part of National Highway No 1 from Ko Kha to Thoen

Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

คณะสำรวจแนวทางหลวงแผ่นดิน (นายช่างสำรวจและลูกหาบ) ระหว่างอำเภอเถิน
จังหวัดลำปาง - อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน

วันที่ 11-13 มีนาคม ปี 2479

Survey engineers and porters of the survey team in the area in the highway survey
in the area between amphoe Li and Ban Pang ,Lamphun during March 11-13,1936

Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

คณะสำรวจแนวทางหลวงแผ่นดิน (นายช่างสำรวจและลูกหาบ)
ระหว่างอำเภอวังทอง จังหวัดเพชรบูรณ์ - อำเภอวังจันทน์ จังหวัดสกลนคร
วันที่ 21-24 พฤษภาคม ปี 2480

ปัจจุบันคือส่วนหนึ่งของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 103 ถนนวังซ้าย

SURVEY ENGINEERS AND PORTERS OF THE SURVEY TEAM

IN THE AREA BETWEEN AMPHOE RONG KWANG, PHRAE TO AMPHOE NGAO, LAMPANG DURING MAY 21-24, 1937

IT IS NOW A PART OF NATIONAL HIGHWAY NO 103 , WANG SAI ROAD

CREDIT : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

คณะสำรวจแนวทางหลวงแผ่นดิน ตั้งแคมป์พักบริเวณตีนดอยภูตะหม้อ (ดอยตะเภาชะ)
อำเภอสิ จังหวัดลำพูน วันที่ 13 มีนาคม ปี 2479

ปัจจุบันคือส่วนหนึ่งของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 103 ถนนวังซ้าย

THE SURVEY TEAM' CAMP AT THE FOOT OF DOI PHU TAMO , A MPHOE LI , LAMPHUN
DURING MARCH 13, 1936

CREDIT : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

การก่อสร้างสะพานรัชฎาภิเศก ข้ามแม่น้ำวัง ตำบลหัวเวียง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
ในคราวเจ้าพระยาวงษาอนุประพันธ์ (หม่อมราชวงศ์สท้าน สนิทวงศ์) เสนาบดีกระทรวงคมนาคม
เดินทางมาตรวจราชการในมณฑลพายัพ เมื่อ ปี พ.ศ. 2459

Construction of the new Ratchadaphisek Bridge over Wang River at Tambon Hua
Wiang ,amphoe Muang Lampang, Lampang province ,The photograph was taken during
1916 the inspection tour of Chaophraya Wongsanupraphat (MR.Sathan Sanitwong)
Minister of Communications at Monthon Phayap

Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

รถยนต์ของกองทางภาคอีสาน บนถนนสายขอนแก่น- อุดรธานี
มุ่งหน้าไปยังอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น
ตุลาคม - พฤศจิกายน ปี พ.ศ. 2481

The office of the Northeastern Highways motor cars
on Khon Kaen - Udonthani road
heading towards amphoe Nam Phong ,Khon Kaen
October-November, 1938

Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

บันไดทางขึ้นวัดบ้านปาง (ครูบาศรีวิชัย) อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน
วันที่ 14-15 มีนาคม ปี 2479

ตั้งอยู่ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 106 ระหว่างอำเภอลี่กับอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน
Stairway to wat Ban Pang, amphoe Li , Lamphun which is locate on present
day National Highway No 106 between amphoe Li and amphoe Ban Hong
, Lamphun during March 14-15, 1936
Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

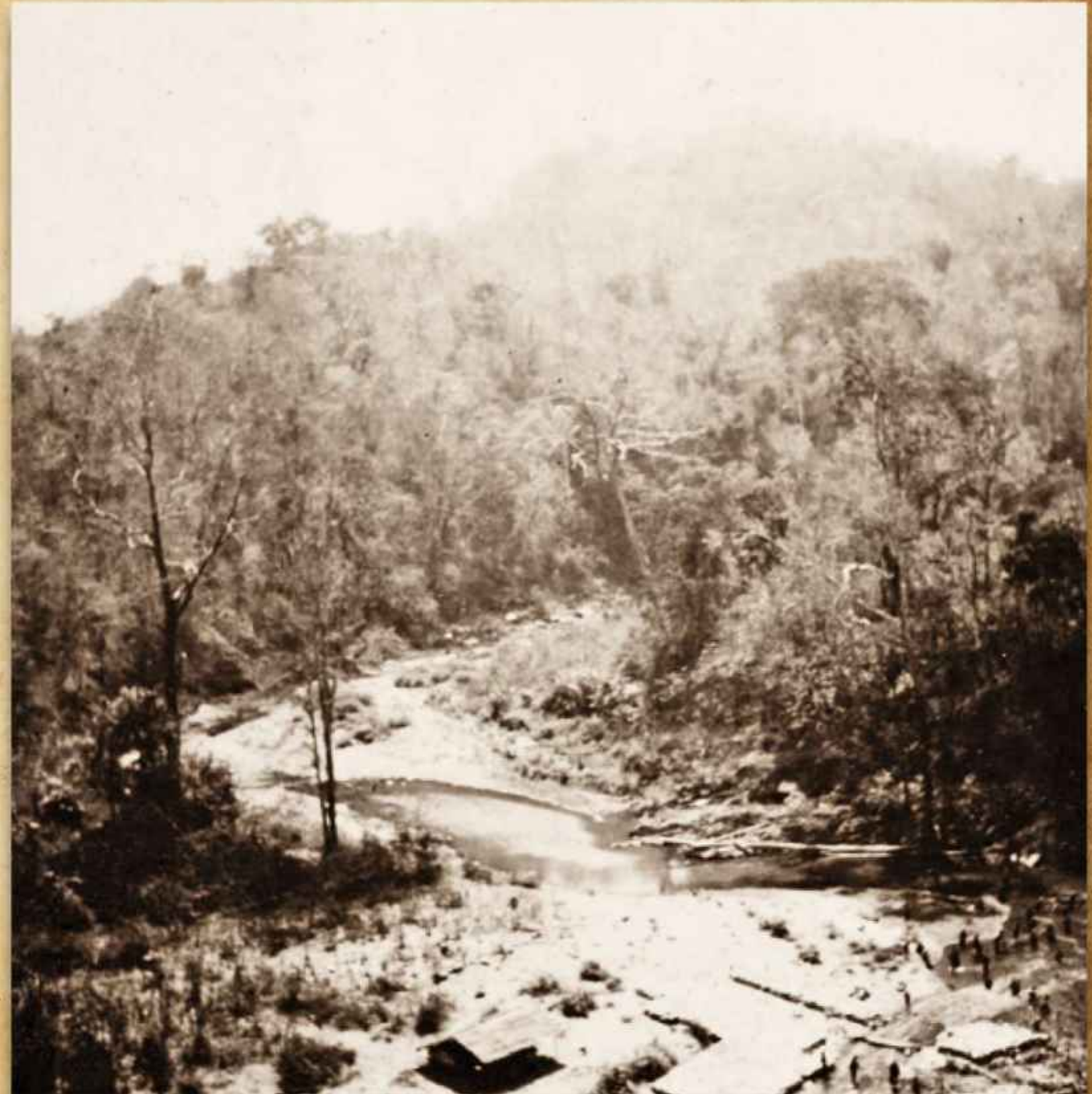
เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่ นายช่างวิศวกรกองทาง หัวหน้าคณะสำรวจแนวทางหลวงแผ่นดิน เจ้าหมื่นสการครูบาศรีวิชัย
ณ วัดบ้านปาง อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน ในคราวเดินทางมาสำรวจแนวทางหลวงแผ่นดินสายเถิน- ลี่ -ลำพูน
วันที่ 14-15 มีนาคม ปี 2479

Chao Kawilawong na Chiangmai (seated at center)
Highway Engineer and the leader of the survey team ,paying respect to Khruba Siwichai
(seated at right) at Ban Pang , amphoe Li , Lamphun , during the survey
of Thoen-Li -Lampang highway , during March 14-15, 1936
Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

ห้วยแม่คำมี ทิวทัศน์ริมทางหลวงแผ่นดินสายแพร่ - น่าน
Huai Mae Khammi along Phrae - Nan
Credit : Chao Sompratthana na Nan

ถนนเมืองแพร่ วันที่ 7 มีนาคม ปี พ.ศ. 2481
Phrae street , March 7, 1938
Credit : Chao Sompratthana na Nan

รถยนต์ของคณะหลวงแจ่ม กำลังติดหล่ม บนทางหลวงสาย เชียงใหม่- ฝาง
ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 107
วันที่ 29 เมษายน พศ 2483

The motor car used by Luang Chaem's
group got stuck in the muddy surface of
Chiang Mai -Fang Highway , april 29,1940

Credit : Colonel Kiattikul Kophongsat,
Colonel Kai Museum ,Phitsanulok

คณะนักท่องเที่ยวของคณะหลวงแจ่ม จากกรุงเทพมหานคร เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ
และกำลังเดินทางจากอำเภอฝางกลับสู่ตัวเมืองเชียงใหม่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 107 ถนนโชตนา
บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 107 วันที่ 29 เมษายน พศ 2483

Luang Chaem , a group of tourists traeller from Bangkok to the North.
The photograph shows the group en route from amphoe Fang back to the city of Chiang Mai
It was taken at Km 107 of the National Highway No 107, Chotana Road , april 29,1940
Credit : Colonel Kiattikul Kophongsat, Colonel Kai Museum ,Phitsanulok

การสร้างทางหลวงแผ่นดินสายวังสะพุง - อุดรธานี - นครพนม
มกราคม ปี พ.ศ.2481

เจ้าการิละวงค์ ได้เดินทางมาตรวจงานการสร้างเส้นทางสายนี้
เฉพาะช่วงวังสะพุง - อุดรธานี

มีชื่อว่า ถนนบุญยหาร ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 210
และ เฉพาะช่วงอุดรธานี - สกลนคร - นครพนม

มีชื่อว่า ถนนนิตโย ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 22

The photographs of the construction of
Wang Saphung- Udonthani -Nakhon Phanom
National Highway ,Chao Kawilawong na Chiangmai ,
Highway Engineer Northeastern Highway
Division Department of public works ,
took the photographs during his inspection ,
the Wang Saphung - Udonthani part was named
Bunyahan Road and nowadays is a part
of the National Highway No 210 .The Udon Thani-Sakon
Nakhon- Nakhon Phanom part was called Nittayo Road
and nowadays is a part
of the National Highway No.22

January, 1938

Credit : เจ้าการิละวงค์ ณ เชียงใหม่

การสร้างทางหลวงแผ่นดินสายวังสะพุง - อุดรธานี

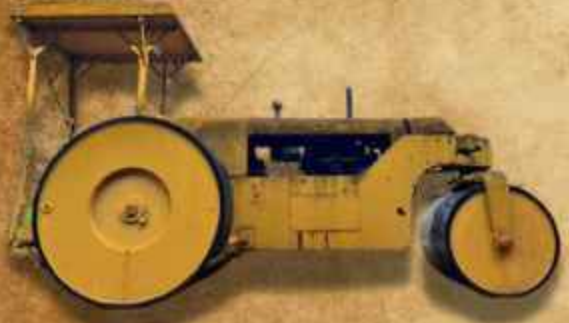
28 มกราคม ปี พ.ศ.2481

ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 210

The photographs of the construction of Wang Saphung - Udonthani
part was named Bunyahan Road and nowadays is a part of the National Highway No 210

January 28, 1938

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

คนงานแบกดินขึ้นไปถมเป็นพื้นรองแนวถนน ในการสร้างทางหลวงแผ่นดินสายอุดรธานี-สกลนคร
29 มกราคม ปี พ.ศ.2481

ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 22 (ถนนนิตโย)

Laborers bringing soil to the earthwork for the road in the construction of
Udonthani- Sakon Nakhon National Highway
part was named Nittayo Road and nowadays
is a part of the National Highway No 22 January 29, 1938

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

งานปรับพื้นหน้าดินถนน ในการสร้างทางหลวงแผ่นดินสายสกลนคร -นครพนม
มกราคม ปี พ.ศ.2481

ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 22 (ถนนนิตโย)

Levelling of road surface ,

Sakon Nahon -Nakhon Phanom National Highway

part was named Nittayo Road and nowadays is a part of
the National Highway No 22 January, 1938

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

การสร้างทางหลวงแผ่นดินสายสกลนคร -นครพนม

12 มกราคม ปี พ.ศ.2481

ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 22 (ถนนนิตโย)

Construction of Sakon Nahon -Nakhon Phanom National Highway

part was named Nittayo Road and nowadays

is a part of the National Highway No 22

January 12,1938

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

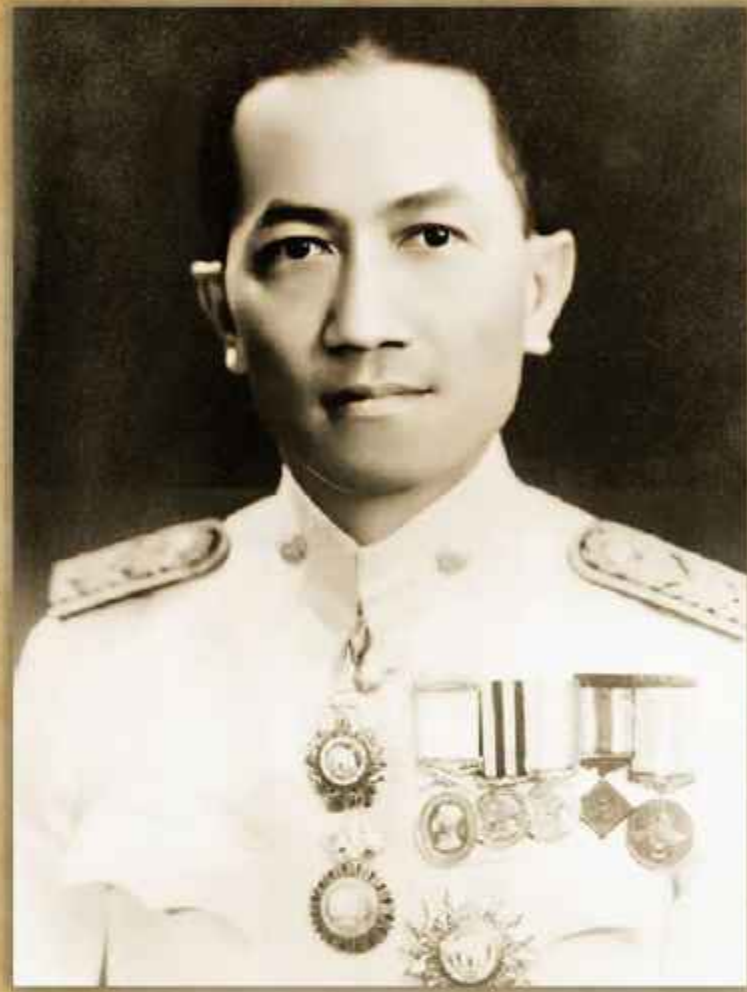

คณะตรวจราชการของพระพิศาลสุขุมวิท (ประสพ สุขุม) อธิบดีกรมโยธาเทศบาล
ขณะโดยสารเรือแพบรรทุกรถยนต์ข้ามลำน้ำปาว ใกล้กับตัวเมืองกาฬสินธุ์ ปัจจุบันคือทางหลวงหมายเลข 213 ถ.ทินานนท์
วันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2482

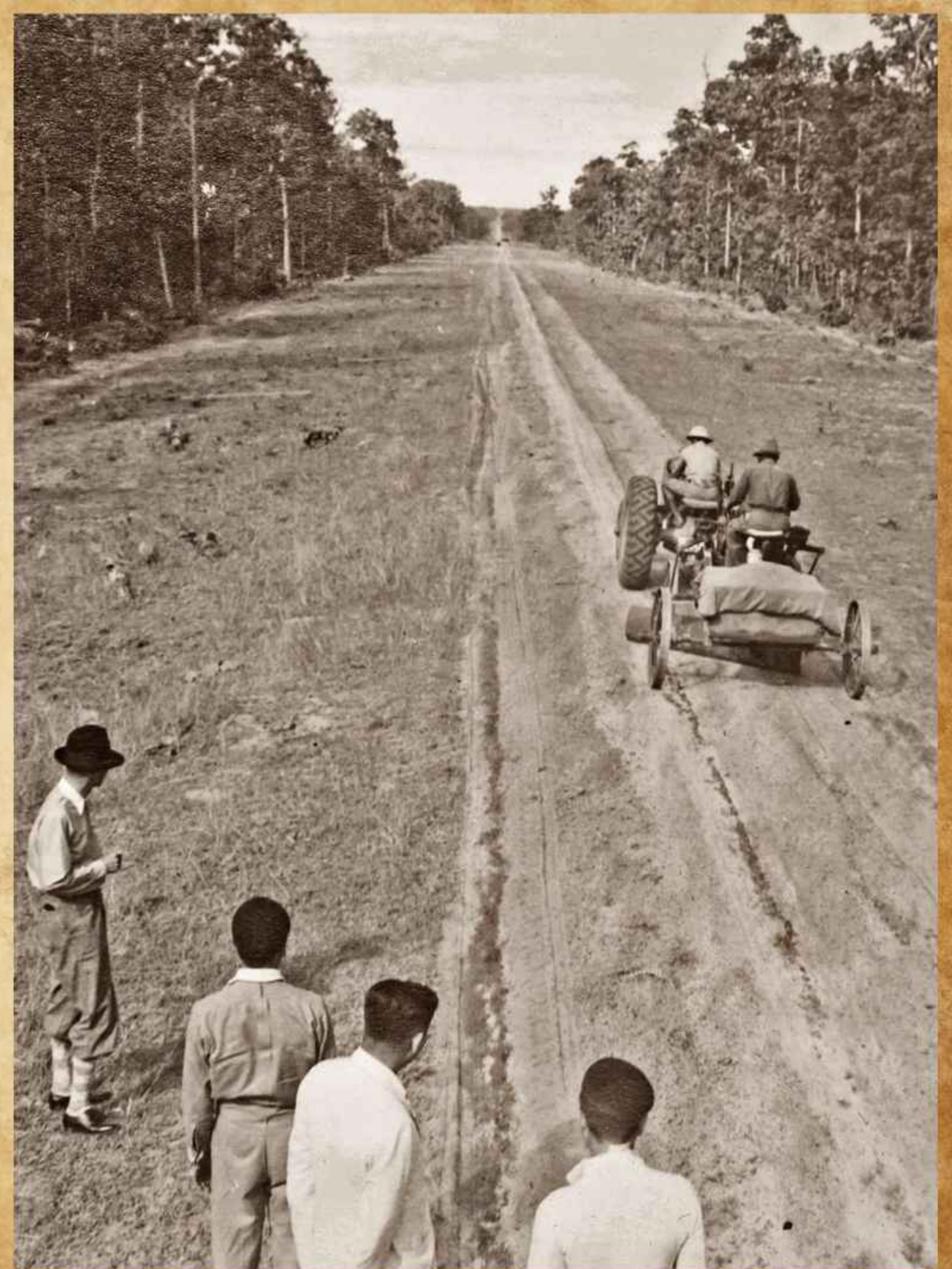
Phra Phisansukhumwit (Prasop Sukhum) Director of the public works Department and his entourage crossing the Pao River,
near the town of Kalasin during the inspection tour of the Mahasarakham -Kalasin National Highway,
present day National Highway No.213, Thinanon Road /October 25,1939

Credit : Prawit Sangmee

พระพิศาลสุขุมวิท (ประสม สุขุม) อธิบดีกรมโยธาเทศบาล
ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมทางหลวงท่านที่ 5 ระหว่าง พ.ศ.2486-2487
ขณะดูการทางานของรถเกี่ยพื้อนถนนในการสร้าง ทางหลวงแผ่นดินสายมหาสารคาม -ร้อยเอ็ด
ปัจจุบันคือทางหลวงหมายเลข 23 ถ.แจ้งสนิท
วันที่ 24-26 ตุลาคม พ.ศ. 2482

Phra Phisansukhumwit (Prasop Sukhum) Director of the public works Department
, looking at a tractor levelling road surface
in the construction of Mahasarakham -Roi Et National Highway ,
present day National Highway No.23, Chaengsanit Road
October 24-26, 1939
Credit : Prawit Sangmee

สภาพการเดินทางมาตรวจราชการการสร้างทางหลวงแผ่นดินสายชนบท- มหาสารคาม -ร้อยเอ็ด

ปัจจุบันคือทางหลวงหมายเลข 23 ถ.แจ้งสนิท

วันที่ 24-26 ตุลาคม พ.ศ. 2482

Scenes from the inspection tour of the Chonnabot- Mahasarakham -Roi Et National Highway ,
present day National Highway No.23, Chaengsanit Road

October 24-26, 1939

Credit : Prawit Sangmee

คณะตรวจราชการของพระพิศาลสุขุมวิท (ประสพ สุขุม) อธิบดีกรมโยธาเทศบาล

ขณะมาตรวจงานเส้นทางมหาสารคาม-ขอนแก่น

วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2482

Phra Phisansukhumwit (Prasop Sukhum) Director of the public works Department and his entourage,
specting the onstruction of Mahasarakham-KhonKaen Highway

October 26, 1939

Credit : Prawit Sangmee

สะพานลำโดมใหญ่หรือสะพานกาวิละวงศ์

ปี พ.ศ. 2481

ตั้งอยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 33 ของทางหลวงแผ่นดินสายวารินชำราบ-ช่องเม็ก

ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 217 ถนนสถิตยนิมานการ

Construction of Lam Dom Yai Bridge also known as

Kawilawong Bridge ,1938

Located at km.33 of Warin -Chong Mek National Highway,

the bridge crosses over Lam Dom Yai River

at Tamon Phosai , amphoe Phibun Mangsahan ,

a part of present day National Highway No.217

Sathitnimankan Road

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

การสร้างทางหลวง สาย 21 ช่วงยะลา- บ้านโต (ธารโต)
วันที่ 25 พฤศจิกายน ปี พ.ศ. 2481
คือทางหลวงแผ่นดินที่เริ่มต้นจากเขตเทศบาลนครยะลา ผ่านอำเภอธารโต
และไปสิ้นสุดที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 410 ช่วงยะลา-เบตง
Construction of National Highway No.21,
from Yala to Ban To (Than To) on November 25, 1938
It is now a part of National Highway No 410, Yala-Betong
Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

ทางหลวง สาย 16 ช่วงปัตตานี-ยะลา
วันที่ 20 พฤศจิกายน ปี พ.ศ. 2481
คือทางหลวงแผ่นดิน ที่เริ่มต้นจากตัวเมืองปัตตานี ผ่านอำเภอยะรัง
และไปสิ้นสุดที่ตัวเมืองยะลา
ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 410 สายปัตตานี-เบตง
National Highway No.16, from Pattani-Yala , November 20, 1938
It is now a part of National Highway No 410, Pattani- Betong
Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

ทางโค้งเขาพิภพผา ทางหลวงแผ่นดินสาย พิทลุง-ตรัง-กันตัง
ธันวาคม ปี พ.ศ.2481

ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ถนนเพชรเกษม

The winding road up Khao Phap Pha on Phatthalung-Trang -Kantang National Highway,
December, 1938

It is now a part of National Highway No4, Phetkasem Road

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

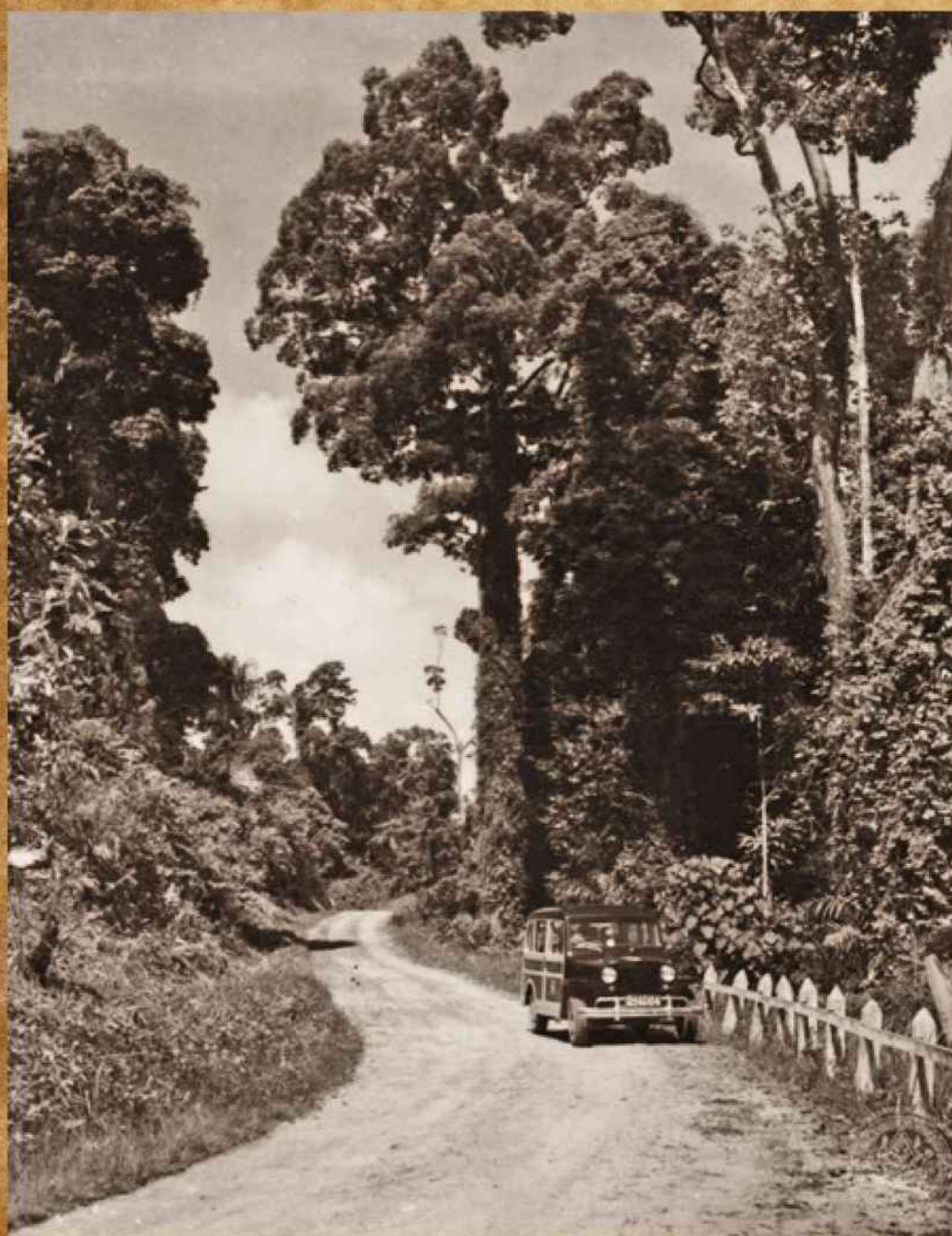
ถนนเพชรเกษม ช่วงกระบี่-คลองละอุ่น จังหวัดระนอง ปี พ.ศ.2493

ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ถนนเพชรเกษม

Phetkasem Road at Kraburi -Khlong La un, Ranong , 1950

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

แยกโคกกลอย ตำบลโคกกลอย อำเภอตะกั่วทุ่ง

จังหวัดพังงา ปี พ.ศ. 2493

ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ถนนเพชรเกษม

คือจุดตัดระหว่าง ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ถนนเพชรเกษม

กับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 402 สายโคกกลอย -เมืองภูเก็ต หรือถนนเทพกระษัตรี

Khok Kloi intersection at Tambon Khok Kloi,

amphoe Takua Thung, Phang Nga, It is the

crossing of National Highway No.4, Phetkasem

Road and National Highway No.402

Khok Kloi -Phuket, Thepkasattri Road, 1950

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

ตัวเมืองพังงา ริมถนนเพชรเกษม มุ่งหน้าไปจังหวัดกระบี่ (ผ่านเขานางหงส์)
ปี พ.ศ. 2493

ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ถนนเพชรเกษม

The town of Phang Nga , on Phetkasem
Road , heading towards Krabi via Khao Nang Hong in 1950

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

ถนนเพชรเกษม ช่วงกระบี่- ห้วยยอด จังหวัดตรัง

ปี พ.ศ. 2493

ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ถนนเพชรเกษม
Phetkasem Road, Krabi -Huai Yot , Trang section in 1950

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

ถนนราชดำเนิน
ในชุมชนย่านการค้า
ในตัวเมืองตรัง

ตำบลทับเที่ยง อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง ปี พ.ศ.2493

ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ถนนเพชรเกษม

Ratchadamnoen Road in the middle of commercial district of Tambon Thap Thiang ,Trang in 1950,

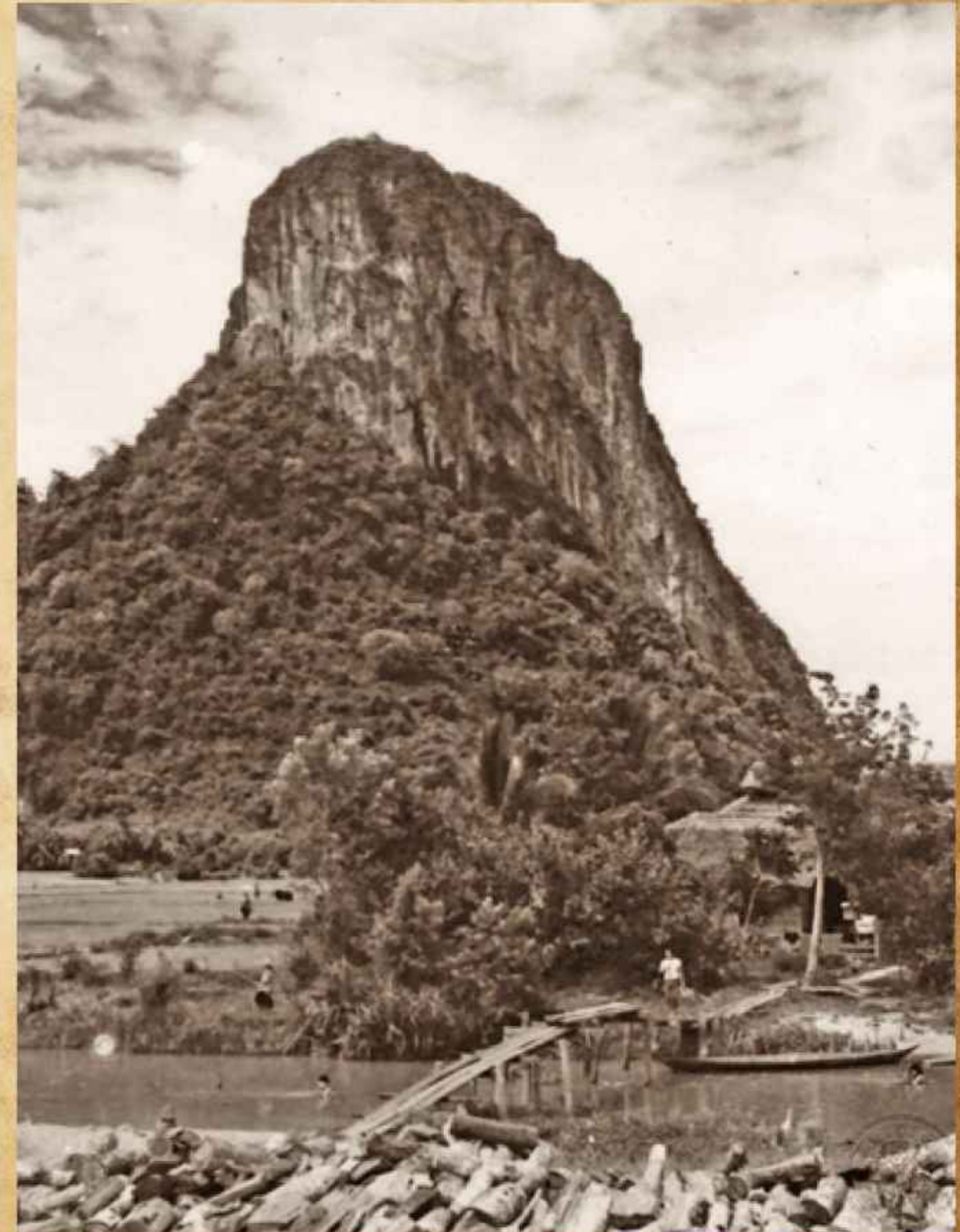
The road is now a part of National Highway No.4

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

เขากทะเล พัทลุง ทิวทัศน์ริมถนนเพชรเกษม ปี พ.ศ.2493

Ok Thalu Mount near the town of Phatthalung,
view from Phetkasem Road in 1950

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

ถนนกันตังในชุมชนย่านการค้าในตัวเมืองตรัง จังหวัดตรัง ปี พ.ศ.2493

เดิมคือทางหลวงแผ่นดินสายพัทลุง-กันตัง ต่อมา ใน พ.ศ.2492

ได้มีการขยายเส้นทางเชื่อมต่อกับทางหลวงสายตรัง-ห้วยยอด-กระบี่

ปัจจุบันคือส่วนหนึ่งของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ถนนเพชรเกษม

Kantang Road in the middle of commercial district of Tambon Thap Thiang, Trang in 1950, In 1949 the road was expanded and connected with Trang- Huai Yot-Krabi Highway,

The road is now a part of National Highway No.4

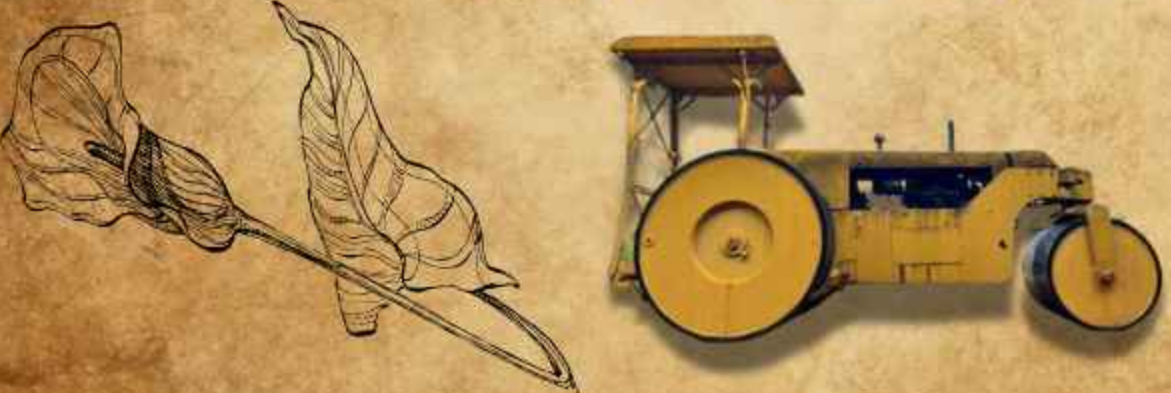
Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

ชุมชนย่านการค้าในตัวอำเภอควนเนียง จ.พัทลุง ปี พ.ศ.2493
คือจุดเริ่มต้นของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 406 สายควนเนียง-สตูล
Commercial district at amphoe Khuan Niang,
Phatthalung in 1950, It marks the start of National Highway No.406,
Khuan Niang -Satun
Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

บ้านเรือนในระหว่างเส้นทางที่คณะนายช่างกรมทาง
เดินทางมาตรวจงานในภาคใต้ ปี พ.ศ.2493
Houses on a road taken by the Department of Highways
inspection tour to the South in 1950
Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

ท่าเรือข้ามฟากริมแม่น้ำปากพนัง ฝั่งตะวันตก
อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ.2493
บริเวณจุดสิ้นสุด ถนนสายนครศรีธรรมราช-ปากพนัง

A ferry pier on the west bank of Pak Phanang River, amphoe Pak Phanang,
Nakhon Si Thammarat in 1950,

It marks the terminal point of Nakhon Si Thammarat-Pak Phanang road
Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

ชุมชนย่านการค้าตลาดท่าแพ บริเวณตอนเหนือของ
ตัวเมืองนครศรีธรรมราช ริมถนนสายนครศรีธรรมราช-สุราษฎร์ธานี
ถ่ายจากสะพานข้ามคลองท่าแพที่กำลังก่อสร้าง พ.ศ.2493
Commercial district at Tha Phae Market on Nakhon Si Thammarat-Surat Thani
Road in the northern part of Nakhon Si hammarat town,
The photograph was taken from the bridge
over Tha Phae Canal under construction in 1950
Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

ท่าฉัตรชัย เกาะภูเก็ต คือ ฝั่งตรงข้ามกับท่าnun
 เดิมใช้เป็นที่เรือบรรทุกถยนต์ข้ามฟากก่อนการก่อสร้างสะพานสารสิน
 ปัจจุบันเป็นจุดเริ่มต้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 402
 จากท่าฉัตรชัยไปสิ้นสุดที่เขตเทศบาลนครภูเก็ต ปี 2490
 Tha Chat Chai ,Phuket,
 on the opposite side of Tha Nun,
 Phang Nga, a ferry crossing prior to the construction of Sarasin bridge,
 It is the beginning of National Highway No.402,
 from Tha Chat Chai to Phuket Municipality
 Credit : วงชัย ลิขิตพรสวรรค์

การโรยหินคลุกก่อนบดอัดให้แน่น ทางหลวงแผ่นดินสายระนอง-ชุมพร
 บริเวณกิโลเมตรที่ 27.6
 วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2495
 Paving road surface with mixed gravel
 before steamrolling ,Ranong-Chumphon
 National Highway at Km.727.6 , February 7,1952
 Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

การสำรวจแนวเส้นทางสายปราจีนบุรี-สระแก้ว พ.ศ.2478

ต่อมาคือส่วนหนึ่งของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 33 ถนนสุวรรณศร
ถนนสายนี้มีจุดเริ่มต้นที่สถานีรถไฟชุมทางบ้านภาชี ผ่านตัวเมืองนครนายก
อำเภอภักขินบุรี อำเภอสระแก้ว และสิ้นสุดที่พรมแดน ไทย - กัมพูชา
ด้านอรัญประเทศ จังหวัดปราจีนบุรี (สถานะในขณะนั้น)

The survey of Prahinburi-SaKaew Highway in 1935, Later became National
Highway No.33,

Suwannason Road, it began to Ban Phachi Railway junction
and ended at amphoe Aranyaprathet Prachinburi, on the Thai-Cambodian border,
via the towns of Nakhon Nayok, Kabinburi and SaKaew

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

การสำรวจแนวเส้นทางสายปราจีนบุรี-สระแก้ว พ.ศ.2478

ต่อมาคือส่วนหนึ่งของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 33 ถนนสุวรรณศร

The survey of Prahinburi- SaKaew Highway in 1935 ,
Later became National Highway No.33, Suwannason Road

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

การเรียงหินปู เป็นพื้นถนนแล้วใช้หินคลุกถมทับ
แล้วใช้รถบดขนาดใหญ่อัดแรงให้แน่น เรียบเสมอกัน
ในการสร้างทางหลวงแผ่นดินสายสุขุมวิท อำเภอสัตตหีบ จังหวัดชลบุรี พ.ศ.2480
Construction of Sukhumwit Road ,the National Highway
at Sattahip in 1937, large rocks paved the foundation,
topped by mixed gravel then steamrolled and ompacted into road surface
Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

การเรียงหินปู เป็นพื้นถนนแล้วใช้หินคลุกถมทับ
แล้วใช้รถบดขนาดใหญ่อัดแรงให้แน่น เรียบเสมอกัน
ในการสร้างทางหลวงแผ่นดินสายสุขุมวิท ช่วงสมุทรปราการ-บางปะกง พ.ศ.2490
Construction of Sukhumwit Road ,the National Highway
at Samut Prakan-Bang Pakong in 1947,
large rocks paved the foundation,
topped by mixed gravel then steamrolled and ompacted into road surface
Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

การเรียงหินปูเป็นพื้นถนนแล้วใช้หินคลุกถมทับ แล้วใช้รถบดขนาดใหญ่อัดแรงให้แน่นเรียบเสมอกัน ในการสร้างทางหลวงแผ่นดินสายสุขุมวิท
ช่วงสมุทรปราการ-บางปะกง พ.ศ.2490

Construction of Sukhumvit Road ,the National Highway at Samut Prakan -Bang Pakong in 1947 , large rocks paved the
foundation, topped by mixed gravel then steamrolled and ompacted into road surface

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

ทางหลวงแผ่นดินสายสุขุมวิท เดิมคือ ถนนสายกรุงเทพ-สมุทรปราการ
The Construction of Sukhumwit Road
Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

งานปรับพื้นถมดินทำพื้นถนน ในการสร้างทางหลวงแผ่นดินสายสุขุมวิท
ช่วงอำเภอบางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา พ.ศ.2490
Earthwork for the Construction of Sukhumwit Road,
the National Highway at amphoe Bang Pakong,
Chachoengsao in 1947,
The road is now a part of National Highway No.3
Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

ท่าข้ามแพขนานยนต์บางปะกง เป็นส่วนหนึ่งของถนนสุขุมวิท

ใช้สัญจรข้ามฟากแม่น้ำบางปะกงระหว่างตำบลบางปะกงกับ ตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

จนเมื่อมีการเปิดใช้สะพานเทพหัสดินเชื่อมถนนสุขุมวิท จึงได้เลิกใช้งานแพขนานยนต์

ภาพถ่ายจากฝั่งตำบลบางปะกง เบื้องหลังมองเห็นเทือกเขาเขี้ยวในจังหวัดชลบุรี ปี 2480

The motor ferry across Bang Paong River had linked Tambon Bang Paong and Tambon Tha Kham,

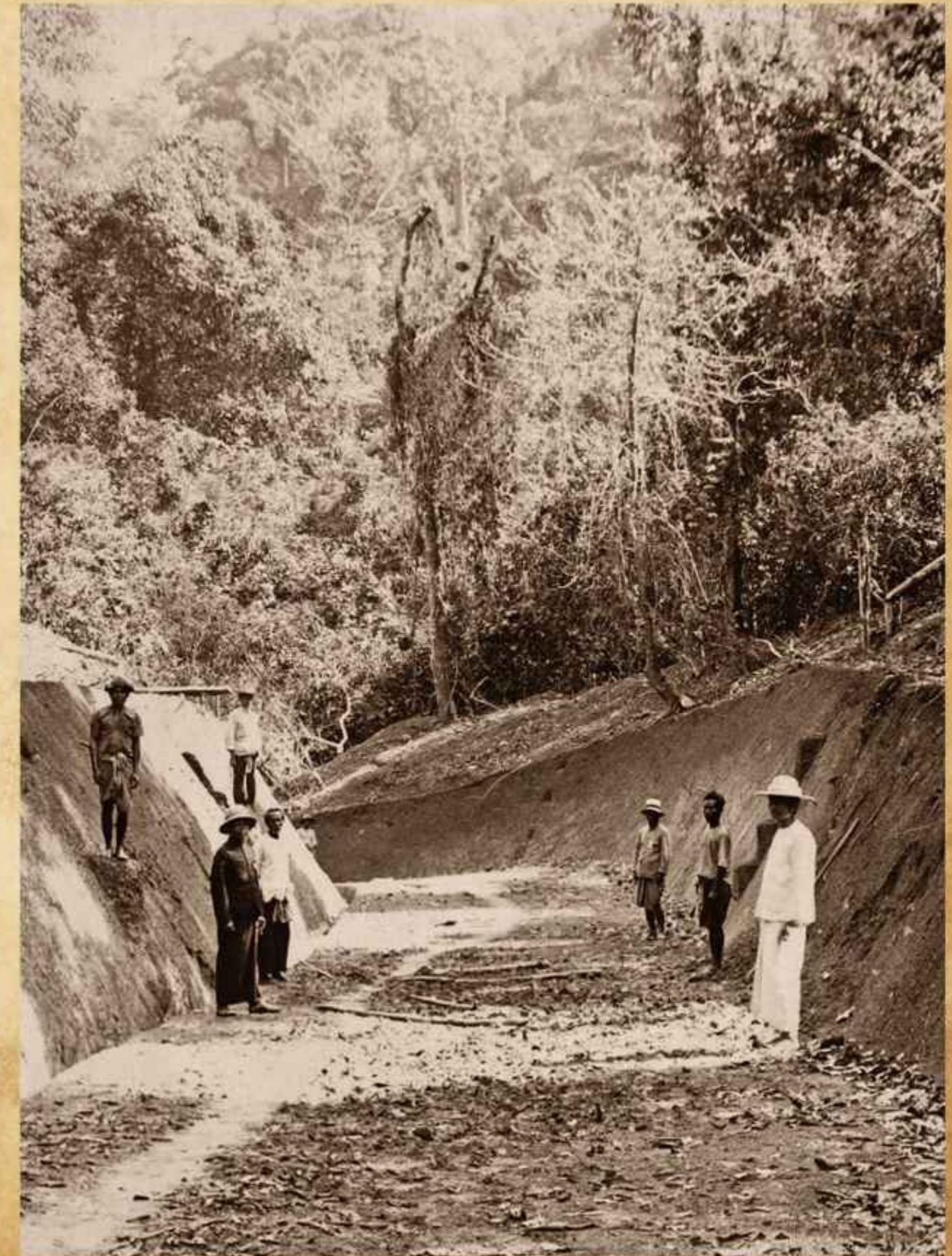
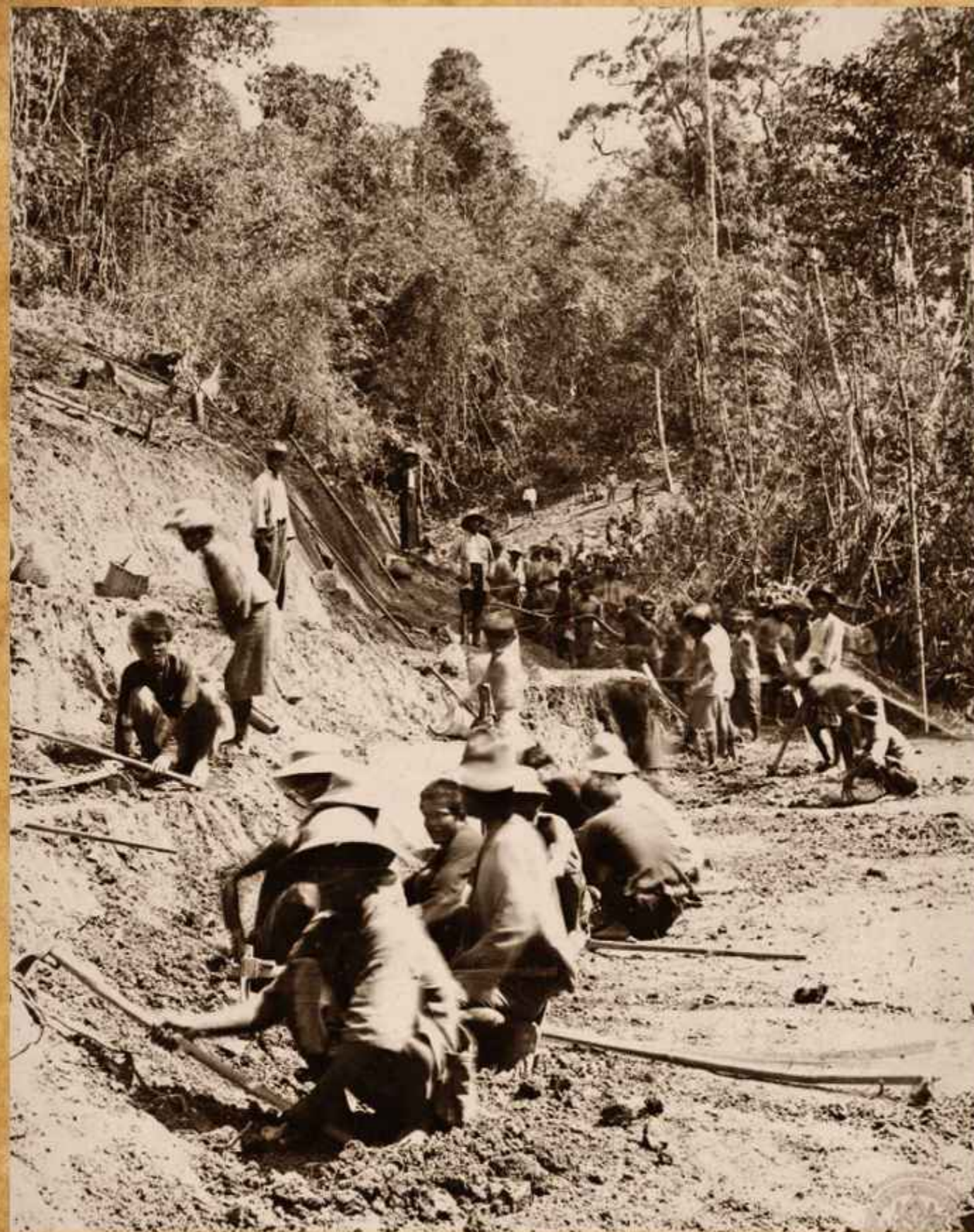
Chahoengsao until the construction of Thephatsadin Bridge photograph from the 1940s

showint the ferry pier on the Bang Pakong side, Khao Khieo Mountain, Chonburi in the background

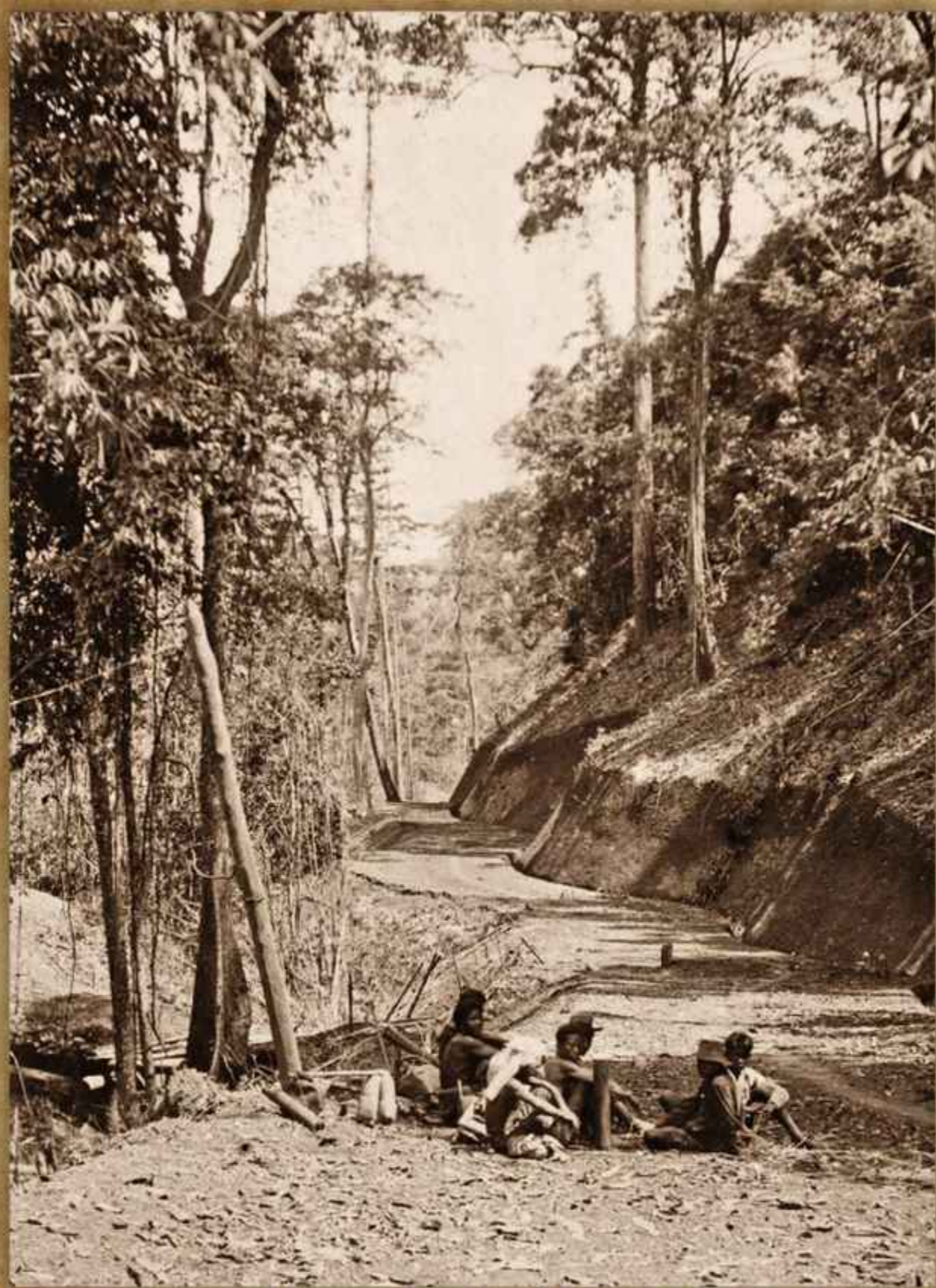
Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

ข้อความกำกับภาพ "ตอนต้นตะเคียนงาม จังหวัด เพ็ชรบูรณ์" การสร้างทางหลวงสายตะพานหิน เพชรบูรณ์
ตั้งอยู่ระหว่างตัวอำเภอชนแดน - สามแยกวังชมพู จังหวัดเพชรบูรณ์ ปี 2459
The construction of TaphanHin -Phetchabun Highway in 1916
The original caption was the area of Ton Takhian
Ngam (Iron Wood) on the border between Phichit and Phetchabun ,
which was located between amphoe Chon Daen and Wang Chomphu intersection
Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

ข้อความกำกับภาพ "ตอนเนินเขาเพกาซึ่งเป็นเขตจังหวัดพิจิตรแลเพชรบูรณ์"
การสร้างทางหลวงสายตะพานหิน เพชรบูรณ์ ตั้งอยู่ระหว่างตัวอำเภอชนแดน-สามแยกวังชมพู จังหวัดเพชรบูรณ์ ปี 2459
The construction of TaphanHin -Phetchabun Highway in 1916
The original caption was the area of Noen Khao Phe Ka on
the border between Phichit and Phetchabun ,
which was located between amphoe Chon Daen and Wang Chomphu intersection
Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

ข้อความกำกับภาพ "ตอนโซกน้ำซับ ในจังหวัดเพชรบูรณ์"

การสร้างทางหลวงสายตะพานหิน เพชรบูรณ์

ตั้งอยู่ระหว่างตัวอำเภอชนแดน - สามแยกวังชมพู จังหวัดเพชรบูรณ์ ปี 2459

The construction of TaphanHin -Phetchabun Highway in 1916

The original caption was the area of area of Sok Nam Sap on the border between Phichit and Phetchabun , which was located between amphoe Chon Daen and Wang Chomphu intersection

Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

ข้อความกำกับภาพ "ตอนกลางเขาเริบ จังหวัดเพชรบูรณ์"
การสร้างทางหลวงสายตะพานหิน เพชรบูรณ์
ตั้งอยู่ระหว่างตัวอำเภอชนแดน - สามแยกวังชมพู จังหวัดเพชรบูรณ์ ปี 2459
The construction of TaphanHin -Phetchabun Highway in 1916
The original caption was the area of Khao Ria Phetchabun
Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

ข้อความกำกับภาพ "ตอนกลางเขาเรียม จังหวัดเพชรบูรณ์"

การสร้างทางหลวงสายตะพานหิน เพชรบูรณ์

ตั้งอยู่ระหว่างตัวอำเภอชนแดน - สามแยกวังชมพู จังหวัดเพชรบูรณ์ ปี 2459

The construction of TaphanHin -Phetchabun Highway in 1916

The original caption was the area of Khao Ria, Phetchabun

Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

หมายเหตุ เขาเรียม ปัจจุบัน คือ เขารัง Khao Ria is presently Khao Rang

ทำงานดินที่หินลับ ก.ม.112-113
การปรับพื้นที่วางแนวเส้นทาง
สายนครราชสีมา-บ้านหมี่
บริเวณ ก.ม.112-113
เมื่อ พ.ศ.2482-2483

คือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 205
ถนนสุรนารายณ์โดยใช้จุดเริ่มต้น
จากตัวเมืองนครราชสีมา)

ปัจจุบันคือบริเวณศาลเจ้าพ่อหินลับ
ตำบลวะตะแบก อำเภอเทพสถิต
จังหวัดชัยภูมิ

Hin Lap Shrine, Suranarai Road ,
1839-1940

Watabaek Subdistrict,
Thepsathit District,
Chaiyaphum Province

Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

รถงานของกองทางภาคอีสาน กรมโยธาเทศบาล
 กำลังข้ามลำน้ำในเส้นทางระหว่างนครราชสีมา-บ้านเพชร-ชัยภูมิ เมื่อวันที่ 16-17 เมษายน พ.ศ. 2482
 Truck of Department of Highways
 Nakhon Ratchasima - Ban Phet Chaiyaphum
 April 16-17, 1939
 Credit : เจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่

หมายเหตุ

- กองทาง สังกัด กรมโยธาเทศบาล กระทรวงมหาดไทย เมื่อปี พ.ศ.2480
- ตั้งเป็น กรมทาง สังกัด กระทรวงคมนาคม เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2484
- ตั้งเป็น กรมทางหลวง สังกัด กระทรวงคมนาคม เมื่อปี พ.ศ.2545

การก่อสร้างสะพานนวรัฐ ข้ามแม่น้ำปิง เชียงใหม่
 พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน
 ขณะทรงเป็นผู้บัญชาการกรมรถไฟหลวง สืบสวนเชียงใหม่ ปี 2470
 The construction of Nawarat Bridge ,Chiangmai, 1927,
 Credit : พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน

ทางหลวงสายแพร่ - น่าน ปี 2490

ปัจจุบันคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 101 ถนนยันตรกิจโกศล

Phrae-Nan Highway , presently Highway No.101, Yantrakitkoson Road , 1947

Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

ถนน กรุงเทพฯ

ภาพถ่ายก่อนปี 2435

View of a road, and in the distance the entrance to a garden, in Bangkok
Circa 1885 (before 1892)

Credit : William Kennett Loftus

เส้นทางในการลากซุง

Drag-road for timber, showing monorail line

Publication date 1908

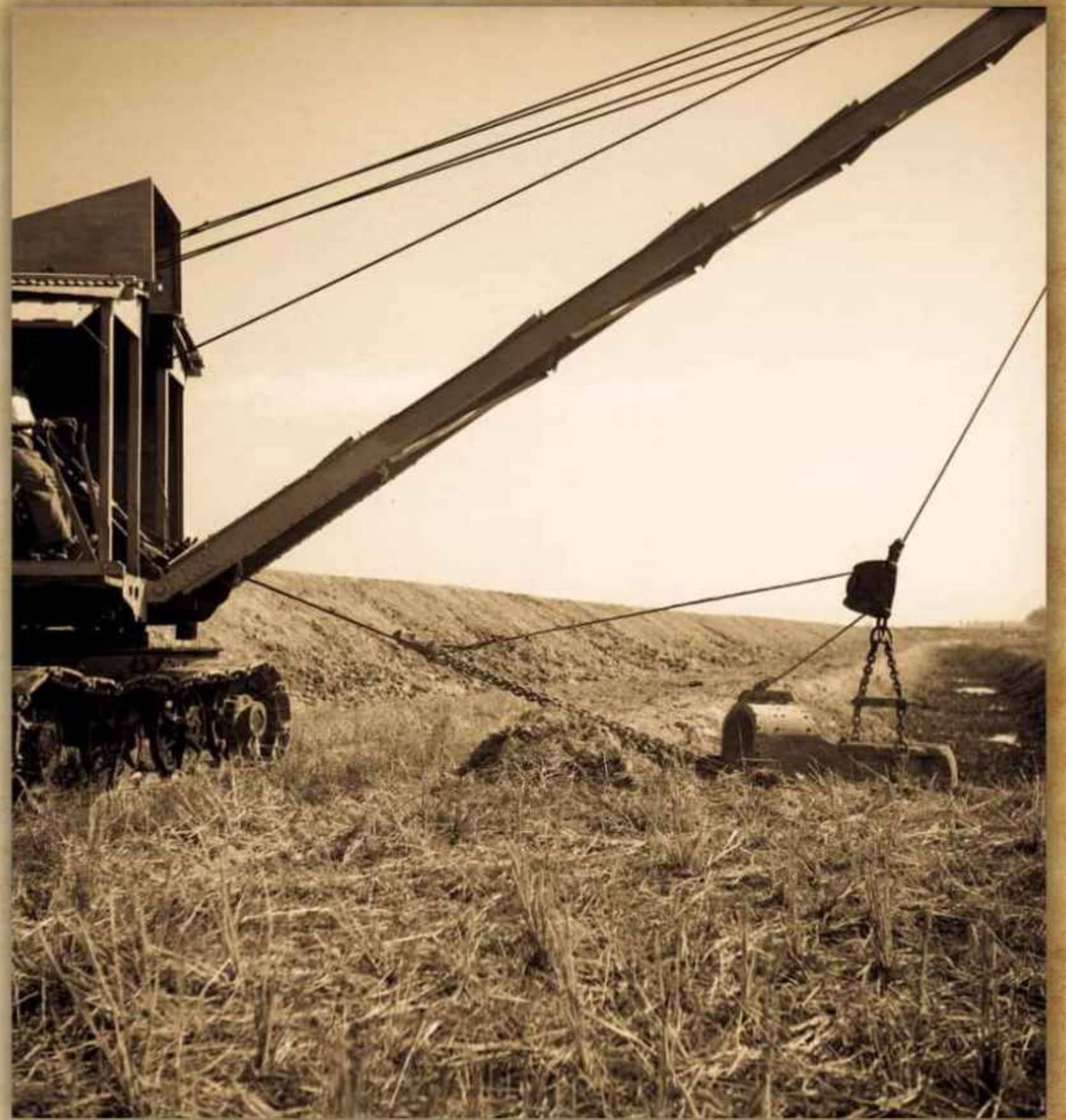
Credit : Wright, Arnold; Breakspear, Oliver T

รถขุดดิน คลอง 13 อ.ธัญบุรี, 6 ธันวาคม ปี 2480

Pathum Thani Changwat (Thailand), ditcher by
the canals , Klong 13, north from Klong

Rangsit, Tanyaburi, Dec. 6, 1937

เครื่องจักรกลใช้สำหรับขุดดินเพื่อทำคันดิน บริเวณเขานางบัว อ.เมือง จ.นครนายก, 5 มกราคม ปี 2480

Nakhon Nayok Changwat (Thailand), dragline building protective dike, Khao Nang Buat, Rt. Bank Canal Headworks and Dike, Amp. Muang, Jan. 5 '37

เส้นทางสัตหีบ-ระยอง มีนาคม ปี 2491

ถนนตัดใหม่กลางป่า บริเวณ ต.นายายอาม จ.จันทบุรี

ไป อ.ท่าใหม่

24 พฤศจิกายน ปี 2479

ถนนตัดใหม่ บริเวณท่าแฉลบ ต.บางกะจะ อ.เมือง จ.จันทบุรี
24 พฤศจิกายน ปี 2479

ถนนเส้นทาง บ้านหนองคล้า อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี
(มุมมองจากหลังม้า) 24 พฤศจิกายน ปี 2479

ถนน เขาวัว-ท่าใหม่ จ.จันทบุรี 11 พฤศจิกายน ปี 2478

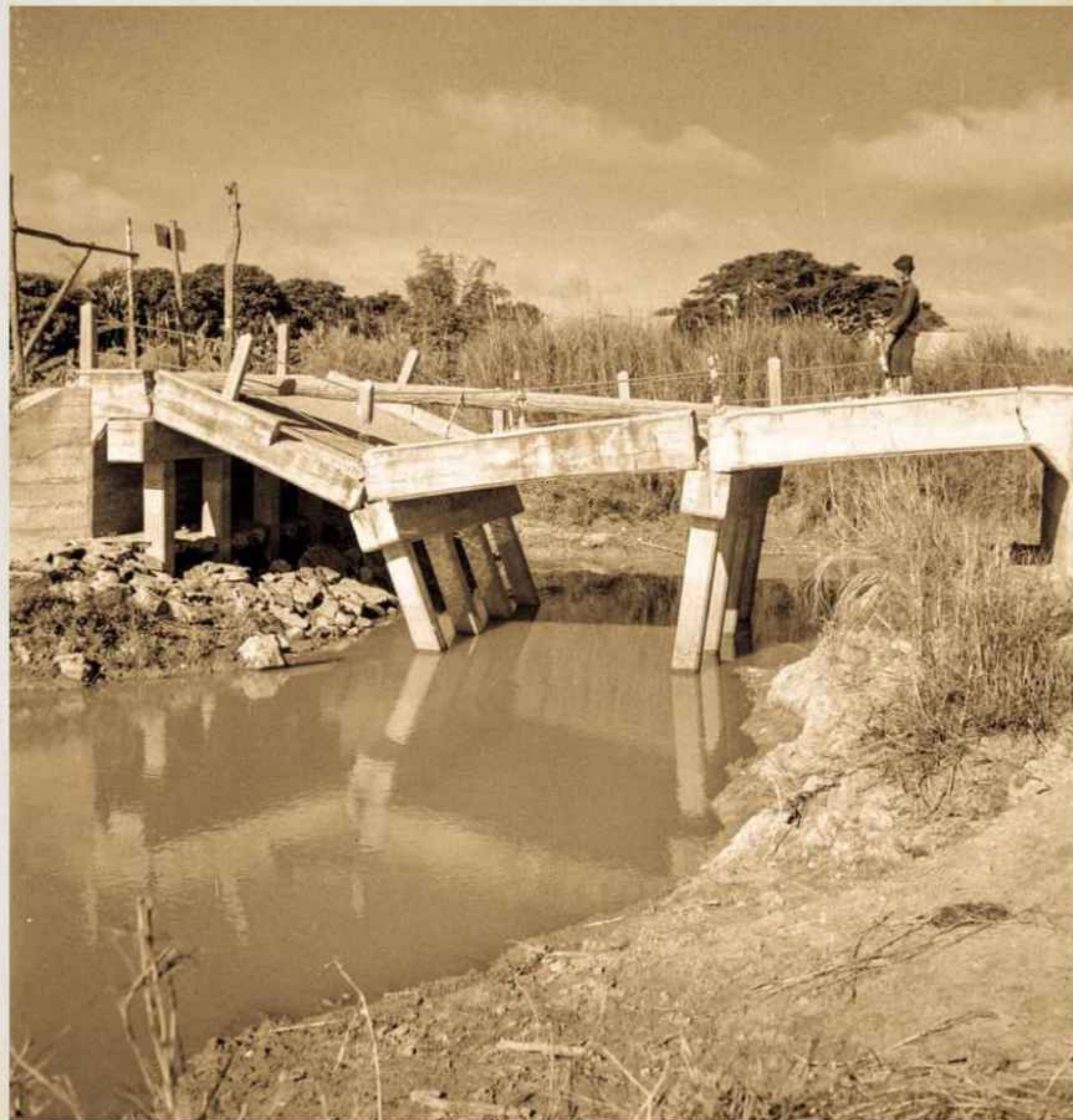
เส้นทาง บ้านหนองคล้า อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี
มองเห็นต้นยางพาราอยู่ข้างทาง 24 พฤศจิกายน ปี 2479

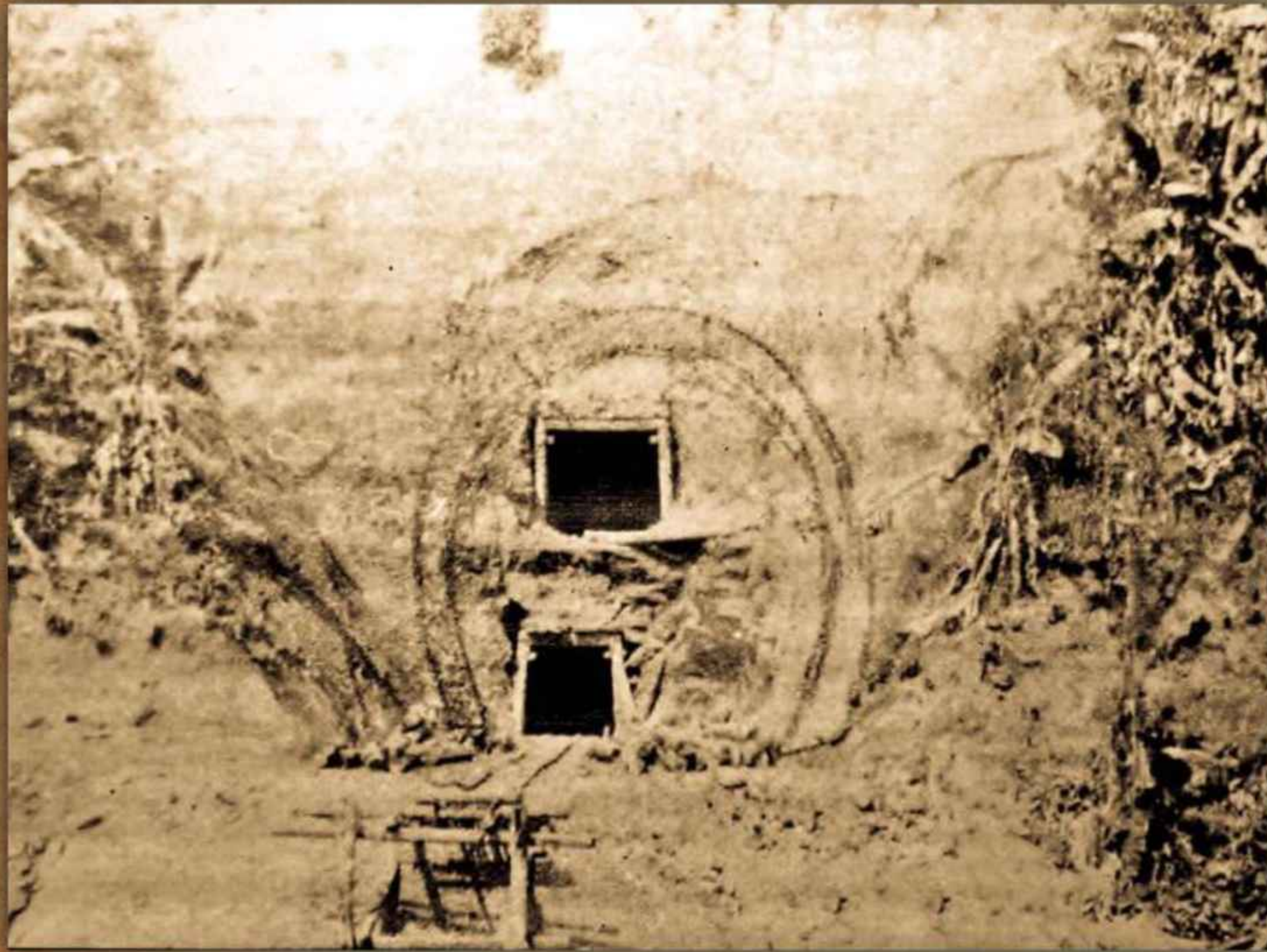

เส้นทางหลวงจากสุโขทัยไปตาก กม.84-97 บ้านด่านลานหอย สุโขทัย
18 พฤศจิกายน ปี 2480

Sukhothai-Raheng highway at Km 84-97, ban Dan Lan Hoi, Sukhothai,
November 18, 1937

สะพานระหว่างคลองตาล ศรีษะขันธ์ - สวรรคโลก. สุโขทัย
17 พฤศจิกายน ปี 2480

จุดเริ่มต้นของการขุดเจาะอุโมงค์ขุนตาน (ความยาว 1,352.10 เมตร) ปี 2450

The beginning of Khun Tan Tunnel construction.1907

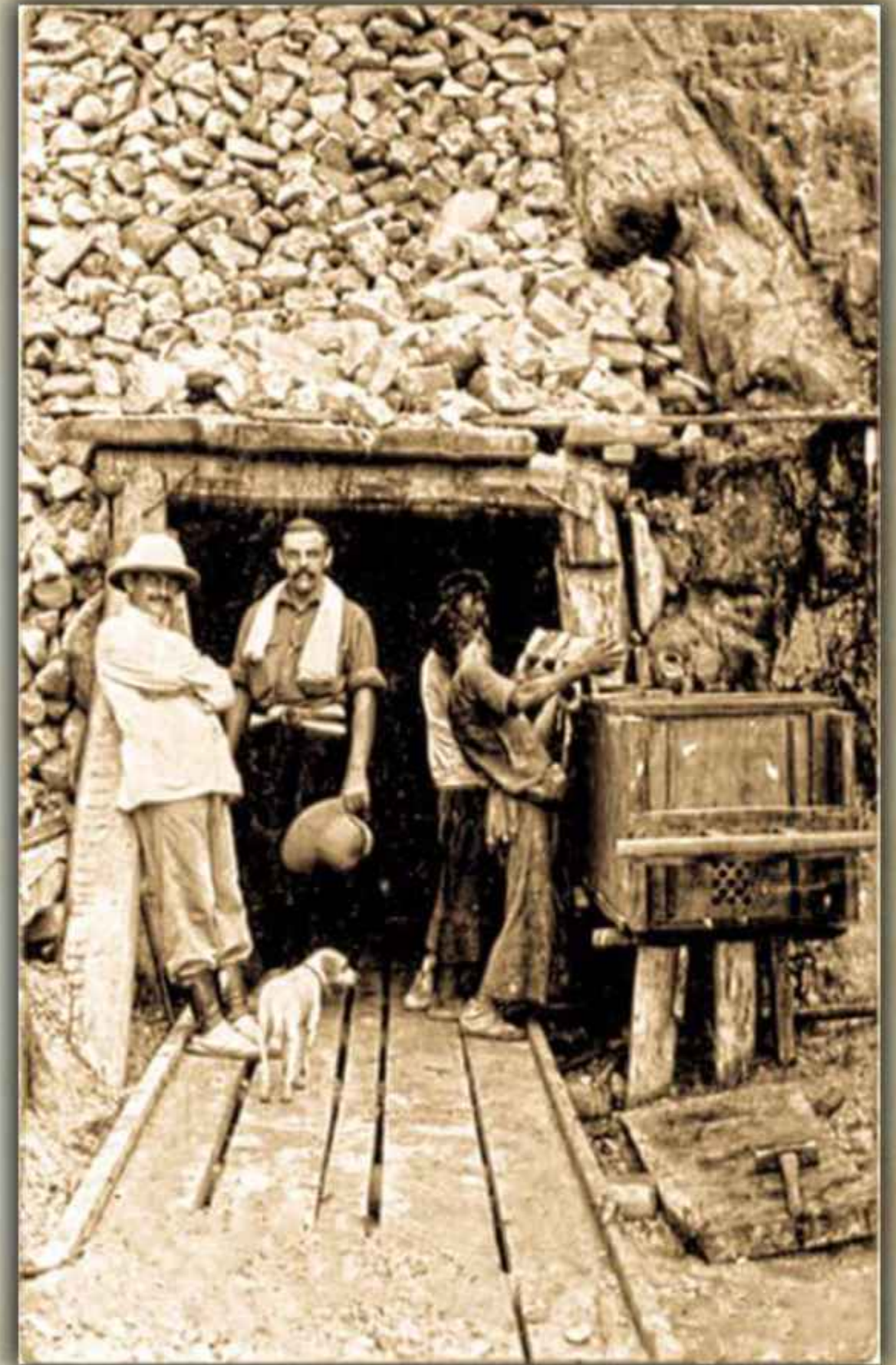
เครดิต : หอจดหมายเหตุแห่งชาติ

เจ้าพระยาวงศาอนุประพันธ์ เสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ
(กระทรวงคมนาคมในปัจจุบัน) ตรวจงานก่อสร้างอุโมงค์ นายเอมิล ไอเซน ไฮเฟอ์
วิศวกรชาวเยอรมัน ผู้ออกแบบ และ ควบคุมการเจาะอุโมงค์
Chao Phraya Wongsanupraphan inspecting the work of the construction
of Khun Tan Tunnel.

คนงานที่หน้างานก่อสร้างบริเวณด้านหน้าอุโมงค์
Dirt discarding laborers at the entrance to Khun Tan Tunnel.

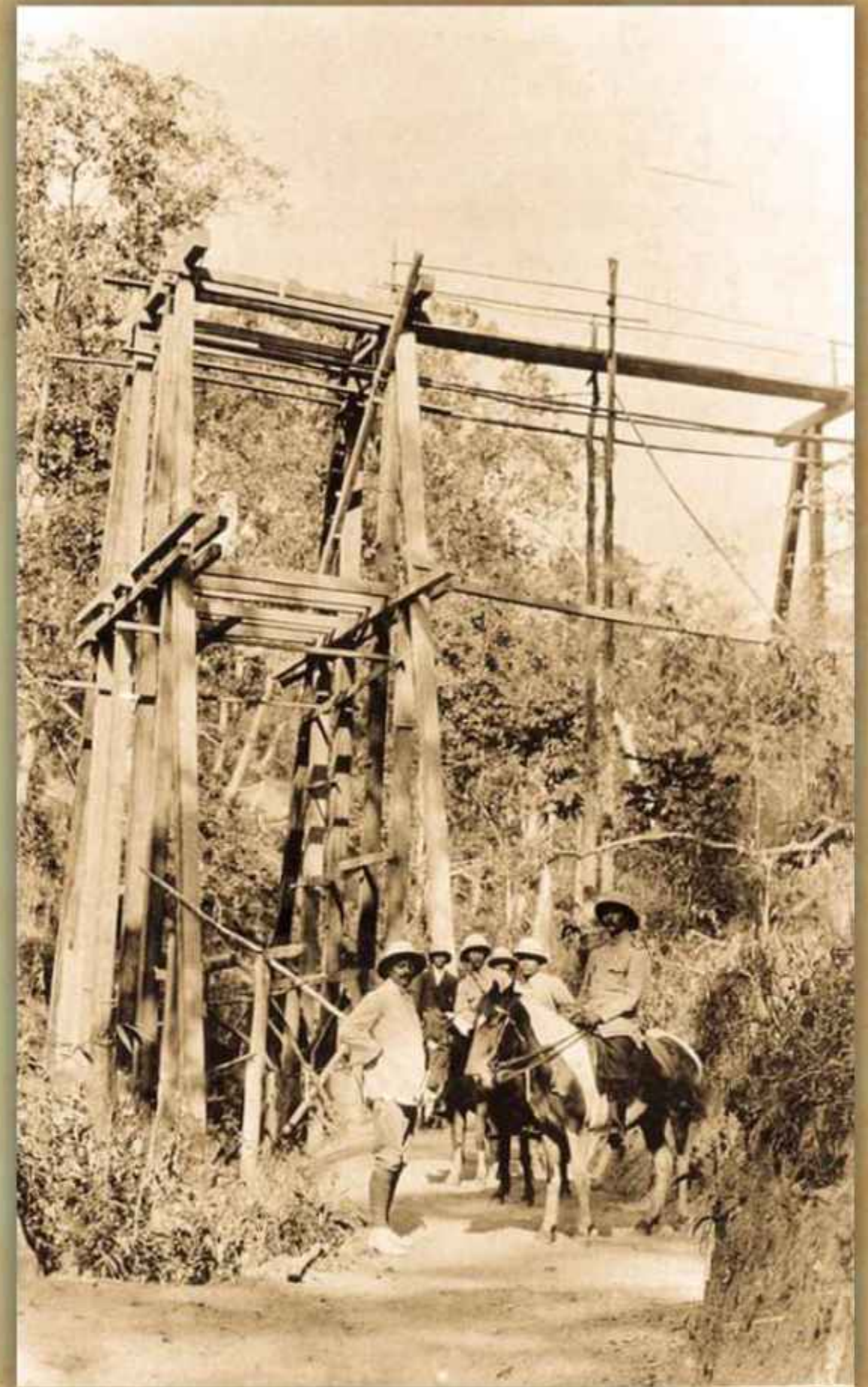

อิมิลส์ ไอเซนโฮเฟอร์ วิศวกรชาวเยอรมัน (ซ้ายมือ)
ผู้ออกแบบและควบคุมการเจาะอุโมงค์ ปี 2456
At the newly constructed entrance of the Khun Tan Tunnel.
Emil Eisenhofer (left)
- Chief Engineer of the Khun Tan Tunnel Project ,1913

คนงานชาวจีน อุโมงค์ขุนตาน
Chinese laborers.

คนงานจีนทำงานเกี่ยวกับดิน ส่วนการขุดเจาะอุโมงค์ภูเขาใช้คนงานจากภาคอีสานเข้าไปทำงานในอุโมงค์ เพราะคนจีนเหล่านั้นเชื่อว่าในอุโมงค์มีภูติผีปิศาจสิงอยู่ จึงเกิดความกลัว

สังเกตการณ์การก่อสร้างหอสุง
Observation tower on the mountain at Khun Tan Tunnel.

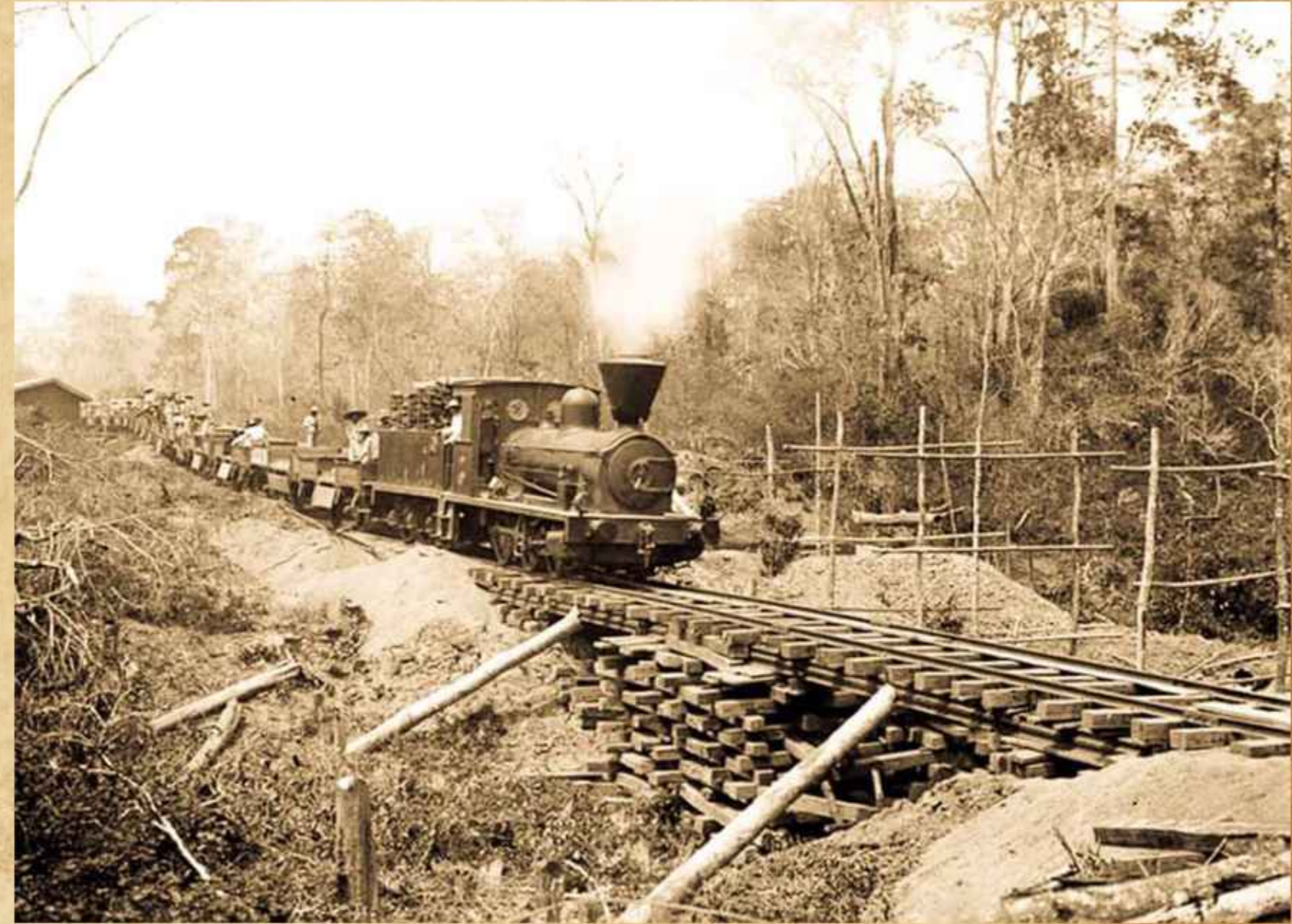
พลเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน เป็นผู้ควบคุมการก่อสร้างต่อจาก ฮีมิลส์ ไอเซน โฮเฟอร์ (หลังประกาศสงคราม) ปี พ.ศ. 2459
HRH Prince Chachoja King Kamphaengphet Akkarayothin , 1916

เริ่มวางรางรถไฟ และ มองเห็นครุฑอยู่ด้านบน
The Garuda Royal Emblem at the entrance to Khun Tan Tunnel.
เครดิต : หอจดหมายเหตุแห่งชาติ

อุโมงค์ขุนตานเสร็จสมบูรณ์ ปี 2461 มองเห็นครุฑอยู่ด้านบน
The Garuda Royal Emblem at the north entrance to Khun Tan Tunnel.

การก่อสร้างทางรถไฟสายเหนือ
Railway construction on the northern Thailand

เครดิต : หอดจดหมายเหตุแห่งชาติ

รถจักรไอน้ำคันที่เห็นในภาพคือ Dub 0-6-0s

เป็นรถจักรที่วิ่งบนรางกว้าง ๑.๔๓๕ เมตร (Standard gauge)

กรมรถไฟหลวงสั่งซื้อมาใช้งานตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๔๓๗

และถูกใช้เป็นรถงานในการก่อสร้างเส้นทางรถไฟสายเหนือตอนบน

สะพานปางหละ เป็น 1 ใน 3 สะพานเหล็กทอสูง (Viaduct Bridge)
ข้ามหุบเขาบนดอยขุนตาล Pang La bridge

สถานที่: สะพานพ่อขุนผาเมือง (สะพานห้วยตอง) จ. เพชรบูรณ์
พ.ศ. : ๒๕๑๘

สะพานพ่อขุนผาเมือง หรือสะพานห้วยตอง เป็นจุดชมวิวยอดนิยมตาม
ธรรมชาติ จากอำเภอหล่มสักขึ้นไปอำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์
คือสะพานที่มีตอม่อสูงที่สุดในประเทศ (50 เมตร) อยู่บนทางหลวง
หมายเลข 12 ที่เชื่อมภาคเหนือกับภาคอีสานครับ สะพานอยู่ใกล้แยก
เข้าอุทยานแห่งชาติน้ำหนาว เชื่อมระหว่างภาคเหนือตอนล่างกับภาค
อีสาน ออกแบบโดยกองสำรวจและออกแบบกรมทางหลวง
สร้างตั้งแต่วันที่ 14 กันยายน ปี 2516 แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2518
เปิดใช้อย่างเป็นทางการเมื่อปี 2518 โดยมีความกว้างของผิวจราจรเพียง
9.50 เมตร ความยาวของสะพาน 180 ม.

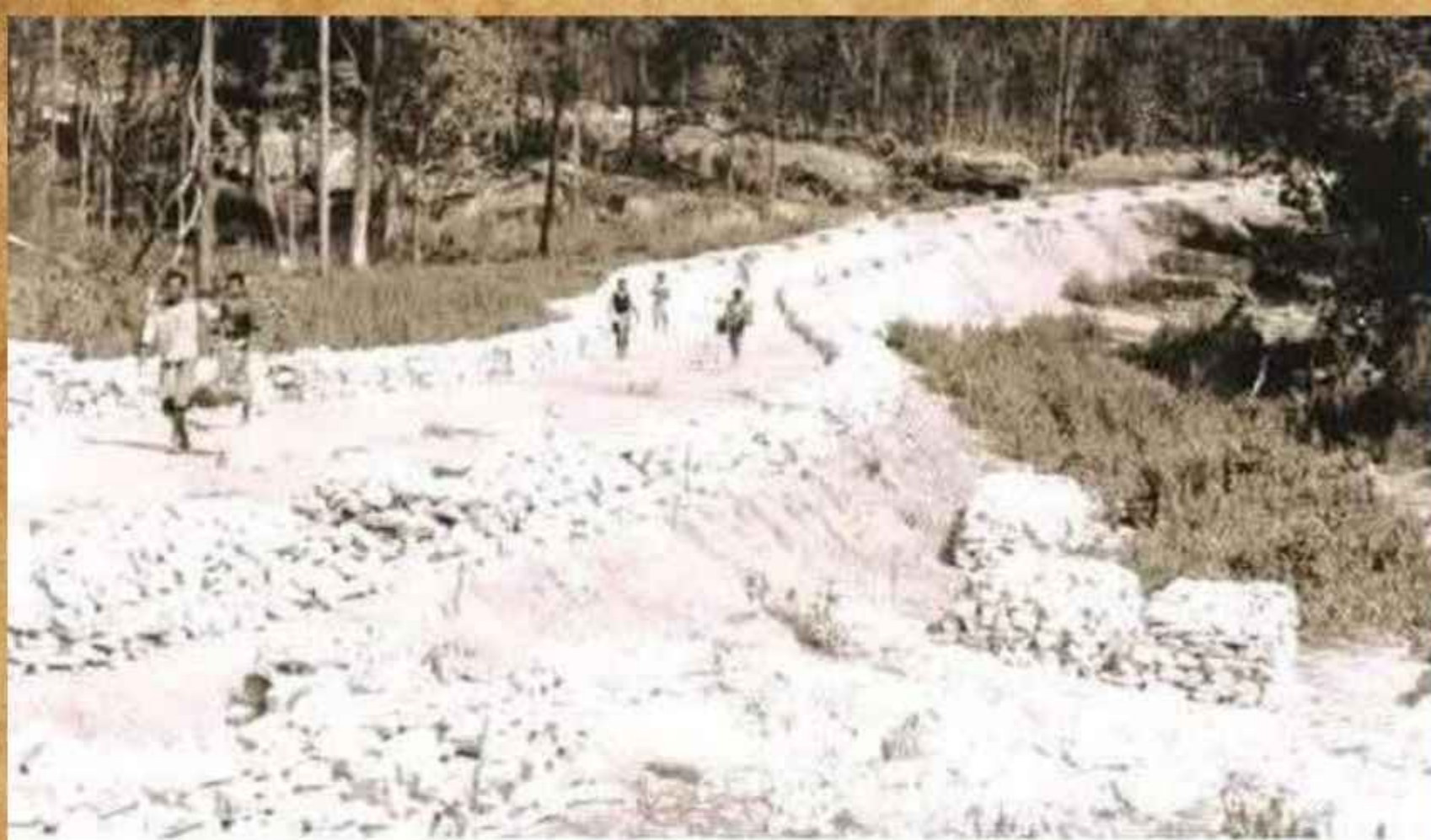
เครดิตภาพ: Past Story

สะพานหอสูงข้ามหุบเขา
ระหว่างทางจากสถานีแม่ตานน้อย-อุโมงค์ขุนตาน
Viaduct bridge

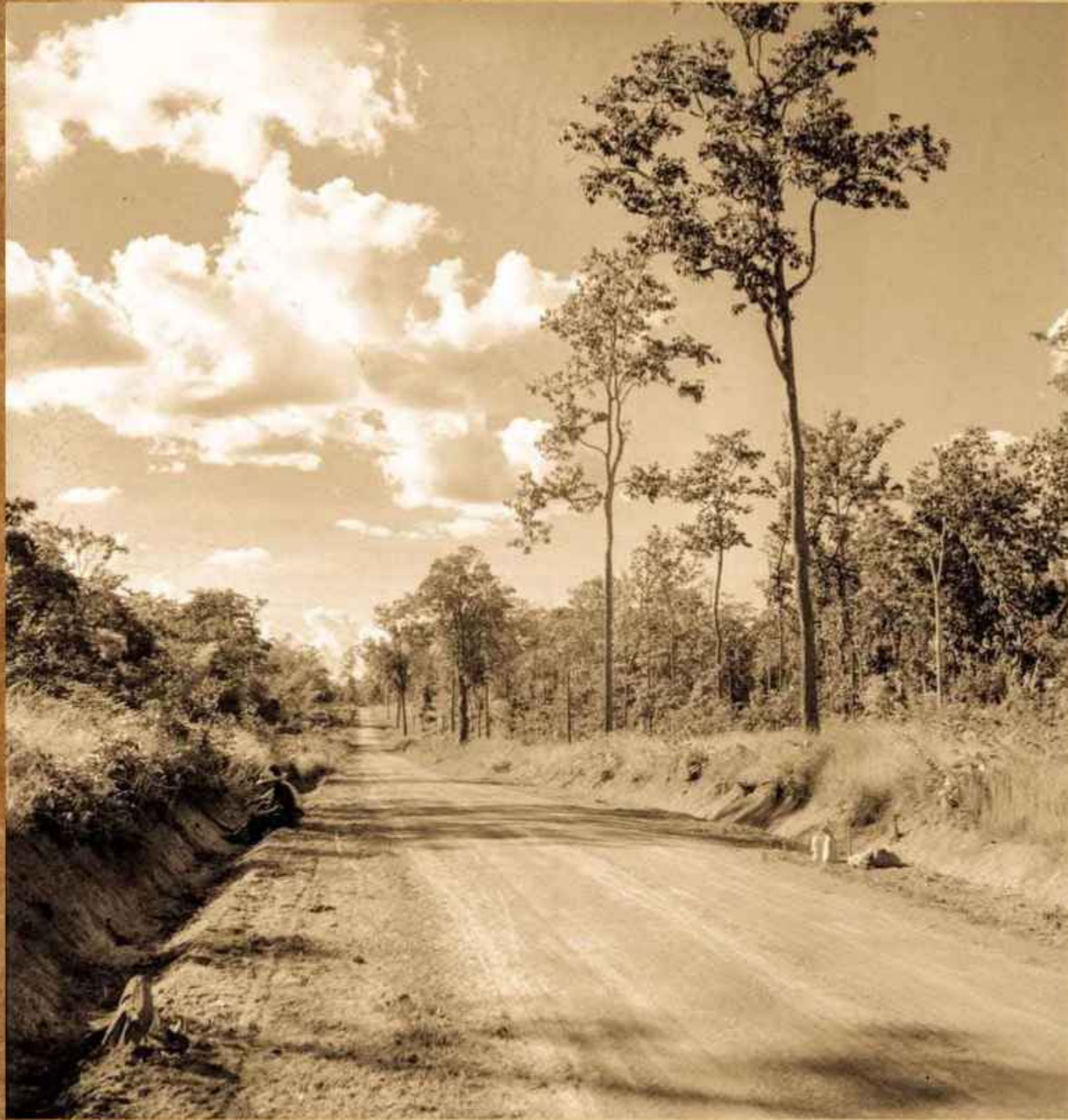

- ภาพของสะพาน หอ (ปางหล่) ที่ช่างภาพลงไปถ่ายเป็นภาพมุมเงย ขึ้นมาจากกันหุบ ซึ่งบริเวณกันหุบด้านล่างนั้นเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่เป็นไร่ขนาดใหญ่มีชื่อเรียกว่า ไร่ปางยาง ในบริเวณไร่นี้เป็นแคมป์พักแรมใหญ่ของคณงาน/กรมการสร้างทางรถไฟสายเหนือตอนบน มีคณงานพักรวมกันอยู่นับพันคน เรียกได้ว่าเป็นเมืองย่อยๆ เมืองหนึ่ง
- รถจักรไอน้ำที่จอดอยู่บนสะพานห้าหอคือรถจักร HENSHEL 0-6-0Ts ที่กรมรถไฟฯ สั่งซื้อมาจากเยอรมันเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๕๒ กรมรถไฟฯ ได้ใช้รถจักรรุ่นนี้เป็นรถงานในการสร้างเส้นทางรถไฟสายเหนือตอนบนตลอดทั้งเส้นนั้นหมายความว่าภาพนี้น่าจะถูกบันทึกไว้ในช่วงระหว่างการก่อสร้างเส้นทางรถไฟสายเหนือตอนบน คือราวปี พ.ศ. ๒๔๖๒-๓ ก่อนการเปิดเดินรถไฟสายเหนือฯ Ref: R.Ramaer , .1994

การปรับปรุงถนนและงานวางหินในการสร้างเส้นทาง
ทางสายชัยบาดาล - นครราชสีมา
ปัจจุบันคือทางหลวงหมายเลข ๒๐๕
ถนนสุระนารายณ์ บริเวณบ้านวังมน
ตำบลวะตะแบก อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ
ถ่ายเมื่อวันที่ 18 พ.ย. 2483
โดยเจ้ากาวิละวงศ์ ณ เชียงใหม่
(ภาพจากนายประวิทย์ สังข์มี)

ทางหลวงจากสุโขทัยไปตาก กม.๘๔ - ๙๗ อำเภอบ้านด่านลานหอย
วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๘๐
ภาพ : Pendleton, Robert Larimore

เมื่อปี 2515 แสดงภาพทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 32 (สายเอเชีย)
ตรงกลางภาพมีป้ายบอกทางตรงเข้าสู่ตัวเมืองสิงห์บุรีอีก 5 กิโลเมตร
เลี้ยวขวาเข้าถนน 311 ไปลพบุรีได้ ตรงไปนครสวรรค์ มุมซ้ายล่างมีป้ายเล็กๆ
บอกทางเข้าวัดศรีธาภิรมย์ ปัจจุบันบริเวณนี้น่าจะเป็นทางแยกต่างระดับสิงห์บุรีได้
(ขอบคุณภาพจากความเอื้อเฟื้อของคุณ Jirapat Maluangnont และคุณ Howard Stateman)

สะพานนวรัฐ

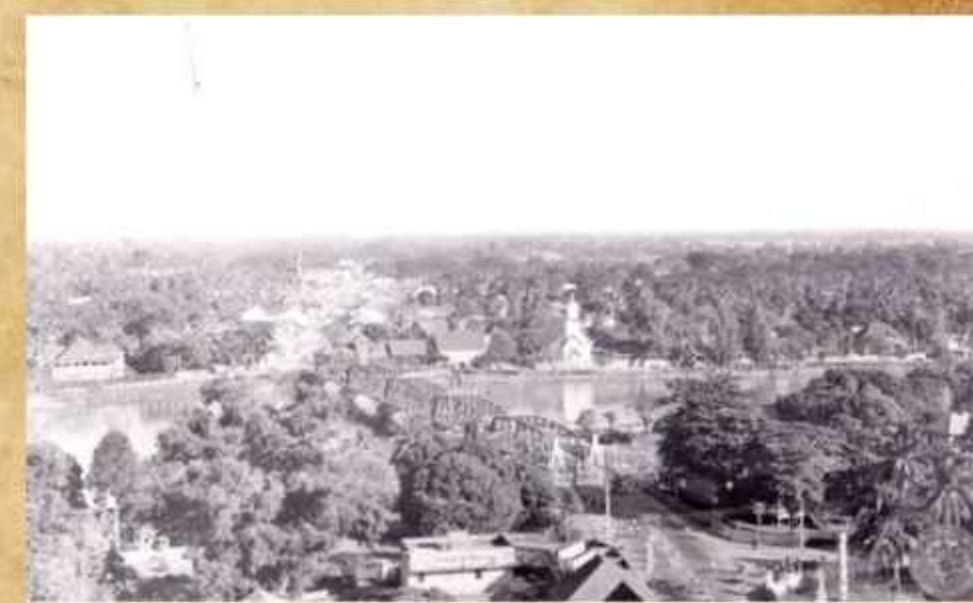
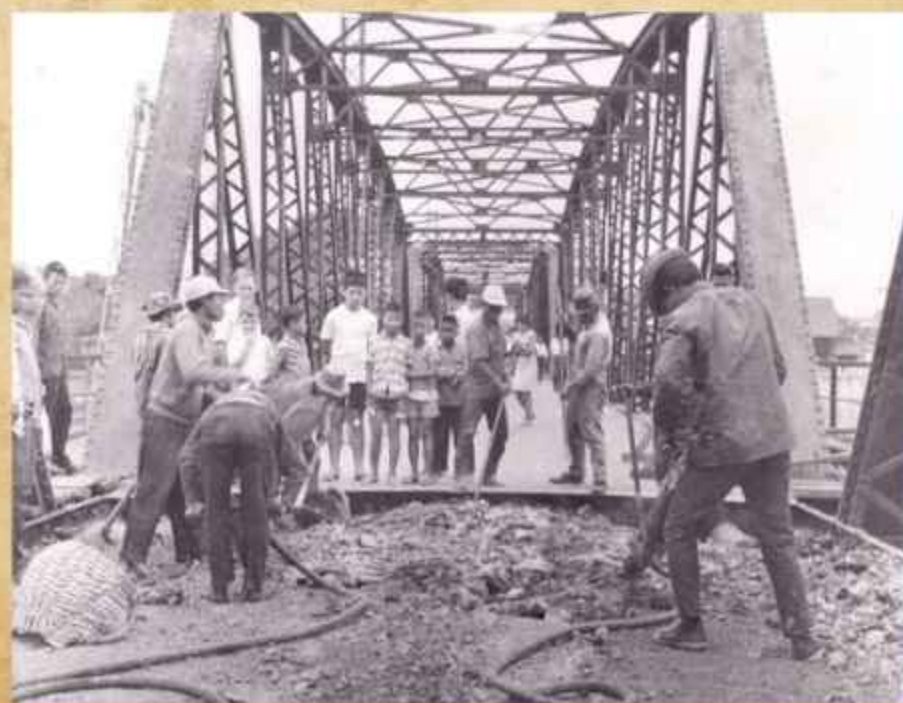
สะพานข้ามแม่น้ำปิงแห่งที่ ๒ ของเมืองเชียงใหม่ สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าอินทวิชยานนท์ สร้างจากไม้สักล้วน เป็นสะพานแบบคานยื่น โครงส่วนบนเป็นรูปโค้งครึ่งวงกลม ๕ ช่วง สร้างบนตอม่อ ๖ ตอม่อ เชื่อมระหว่างแม่น้ำปิงฝั่งตะวันออกบริเวณถนนเจริญเมืองกับฝั่งตะวันตกย่านท่าแพ ถนนเศรษฐกิจหลัก ในสมัยนั้นชาวบ้านเรียก ขัวไม้สัก หรือ ขัวใหม่ เนื่องจากมีขัวกุลา (สะพานจันทร์สมอนุสรณ์ในปัจจุบัน) เป็นสะพานข้ามแม่น้ำปิงแห่งแรก เมื่อสะพานข้ามแม่น้ำปิงแห่งที่ ๒ ถูกสร้างขึ้น จึงเรียกขัวกุลาว่า ขัวเก่า

ต่อมาขัวใหม่ถูกไฟไหม้เสียหายบางส่วน และเมื่อถึงฤดูน้ำหลากถูกไม้ซุงจำนวนมากที่ล่องไปตามแม่น้ำปิงกระแทกพังเสียหาย เมื่อมีการสร้างทางรถไฟขึ้นมาถึงเชียงใหม่ ทางราชการจึงได้ริ่ขัวใหม่ออกในปี พ.ศ. ๒๔๖๔ แล้วสร้างเป็นสะพานโครงเหล็ก สร้างบนตอม่อคอนกรีตเสริมเหล็ก ส่วนบนเป็นโครงเหล็กล้วน ๕ ช่วง เรียกชื่อว่า สะพานนวรัฐ เพื่อเป็นเกียรติแก่เจ้าแก้วนวรัฐ เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ ชาวบ้านเรียกว่า ขัวเหล็ก หรือ ขัวดา เปิดใช้อย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. ๒๔๖๖

เมื่อเชียงใหม่มีความเจริญขึ้น มีรถสัญจรมากขึ้น สะพานนวรัฐหรือขัวเหล็กเริ่มคับแคบ ไม่เหมาะสมกับสภาพการจราจรในสมัยนั้น ทางราชการจึงได้ริ่ออกในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ แล้วสร้างสะพานนวรัฐแห่งใหม่ขึ้น เป็นสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก ขยายให้กว้างกว่าเดิม เปิดใช้งานอย่างเป็นทางการในวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ โดยจอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ในขณะนั้น ได้เดินทางมาทำพิธีเปิดสะพานนวรัฐพร้อมกับสะพานเมิ่งรายอนุสรณ์ในคราวเดียวกัน

เรียบเรียง: นางเกษราภรณ์ กุณรัตน์ นักจดหมายเหตุชำนาญการ

ภาพ : หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เชียงใหม่ ภาพส่วนบุคคล ชุด นายบุญเสริม สาดราภัย

การก่อสร้างสะพานนวรัฐ ข้ามแม่น้ำปิง เชียงใหม่
พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน
ขณะทรงเป็นผู้อำนวยการกรมรถไฟหลวง สืบราชเชียงใหม่ ปี 2470
The construction of Nawarat Bridge ,Chiangmai, 1927,
Credit : พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน

ชัวกุลา (สะพานจันทร์สม) เชียงใหม่ ปี 2460
Chansom river bridge , 1917,
Credit : คาคิจิ ยากิ

กุมภวาปี เมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2491

ถ่ายภาพโดย: ดร.โรเบิร์ต ลาริมอร์ เพนเดิลตัน (Dr. Robert Larimore Pendleton)
นักวิทยาศาสตร์ทางดินและการเกษตร University of Wisconsin-Milwaukee Libraries,
ชาวอเมริกัน ซึ่งเข้ามาปฏิบัติงานในฐานะที่ปรึกษาของกรมเกษตรและการประมง
กระทรวงเกษตรธิการ ประเทศไทย ในปี ค.ศ. 1935-1942

สะพานผ่านฟ้าสีลาศขณะก่อสร้าง เมื่อราวปี พ.ศ. 2450

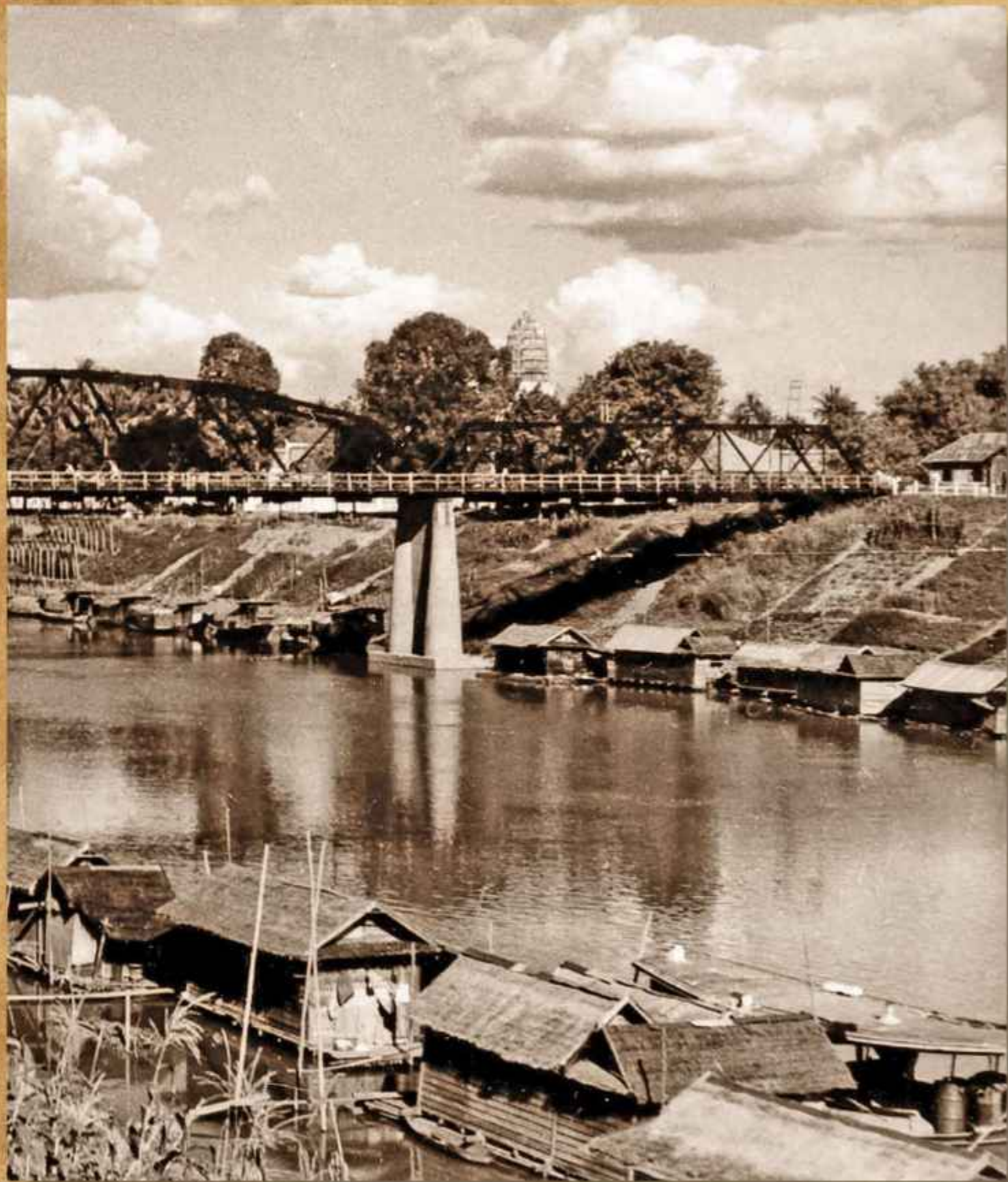
ภาพ: สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

อุบัติเหตุรถยนต์ของกรมทางพลีกครว่า เนื่องจากผู้ขับไม่ชินทางลาดชัน
ผู้ขับและนายช่างค่าเบี่ยงโซซึ่งโดยสารมาด้วยไม่ได้รับอันตรายร้ายแรง ปี 2462

รหัสเอกสาร ร.6 คค 5.3/8

ภาพจาก : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

แม่น้ำน่าน บริเวณสะพานนเรศวร (สะพานดำ) ด้านหน้าวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ พิษณุโลก
แลเห็นเรือนแพในแม่น้ำน่าน ถ่ายจากด้านหน้าสำนักงานศาลจังหวัดพิษณุโลก ภาพถ่ายยุค 2490

Nan river ,Phitsanulok ,1947S

Credit : ประกาศ ภมรกุล

สะพานนเรศวร (สะพานดำ)
สร้างข้ามแม่น้ำน่าน บริเวณตัวเมืองพิษณุโลกแห่งแรก พิษณุโลก
ภาพถ่ายยุค 2490

Naresuan Bridge (crosses the Nan River) ,Phitsanulok ,1947S

Credit : พันเอกเกียรติกุล ก่อพงศาสตร์

สะพานนเรศวร (สะพานดำ)

สร้างข้ามแม่น้ำน่าน บริเวณตัวเมืองพิษณุโลกแห่งแรก พิษณุโลก

ภาพถ่ายยุค 2490

Naresuan Bridge (crosses the Nan River) ,Phitsanulok ,1947S

Credit : พันเอก เกียรติกุล ก่อพงศาสตร์

ถนนท่าแพ บริเวณแยกสะพานนวรัฐฝั่งตะวันตก เชียงใหม่ ปี 2460

Thapae Road ,Chiang Mai ,1917

Credit : Kakiji Yagi

ถนนสุเทพ บริเวณประตูสวนดอก เชียงใหม่ ปี 2460
Suthep Road , Suandok gate , Chiang Mai , 1917
Credit : Kakiji Yagi

ถนนห้วยแก้ว บริเวณสี่แยกใกล้กับแจ่งหัวลินในปัจจุบัน เชียงใหม่ ปี พ.ศ.2460
Huay Kaew Road , Hua Lin Corner , Chiang Mai , 1917
Credit : Kakiji Yagi

ตัดถนน นิคมสร้างตนเองพระพุทธบาท เมืองสระบุรี มิถุนายน ปี 2484
Construction of local road ,Phra Buddhabat land settlement ,Saraburi, June ,1941
Credit : สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

ถนนมิตรภาพ อ.มวกเหล็ก เมืองสระบุรี ปี 2501
Mittraphap Road ,Muak Lek ,Saraburi, June ,1958
Credit : รงชัย ลิขิตพรสวรรค์

วัวเทียมมเกวียน ถนนมิตรภาพ อ.มวกเหล็ก เมืองสระบุรี ปี 2501
Bullock Cart , Mittraphap Road ,Muak Lek ,Saraburi, June ,1958
Credit : รงชัย ลิขิตพรสวรรค์

ถนนมิตรภาพ อ.มวกเหล็ก เมืองสระบุรี ปี 2501
Mittraphap Road , Muak Lek , Saraburi, 1958

